

พระกฐินพระราชทาน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕
วัดกคีนีนาถ

ข่าวเนติบัณฑิตยสภา

ศูนย์ประชาสัมพันธ์เนติบัณฑิตยสภา / THE BAR ASSOCIATION INFORMATION CENTER

เดือนกันยายน ๒๕๖๕ ปีที่ ๓๕ ฉบับที่ ๓๙๘ ■ โทร. ๐ ๒๘๘๗ ๖๘๑๐, ๐ ๒๘๘๗ ๖๘๐๑-๗

<http://www.thethaibar.or.th>

กำหนดการ

พิธีถวายผ้าพระกฐินพระราชทานของเนติบัณฑิตยสภา ในพระบรมราชูปถัมภ์ ประจำปี ๒๕๖๕
ณ วัดกนิษฐาราม แขวงบางยี่ขัน เขตบางพลัด กรุงเทพฯ
วันศุกร์ที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๕ เวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา

เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา ผู้ร่วมพิธีพร้อมกัน ณ พระอุโบสถ

เวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา ประธานพิธีเดินทางถึงบริเวณพระอุโบสถ บรรเลงเพลงมหาฤกษ์ (ประธานหยุดรอ) จบ

- ❖ เดินไปถวายความเคารพพระบรมฉายาลักษณ์ที่โต๊ะหมู่ เปิดกรวยกระทงดอกไม้
- ❖ รับผ้าพระกฐิน ถ่มประคอง ยืนตรง (ไม่ประนมมือ) บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี จบ
- ❖ ประธานเดินเข้าสู่พระอุโบสถ วางผ้าพระกฐินที่พานแว่นฟ้าหน้าพระสงฆ์รูปที่ ๒
- ❖ จุดธูปเทียนบูชาพระประธานประจำพระอุโบสถ กราบ ๓ ครั้ง
- ❖ ประธานพิธีไปที่พานแว่นฟ้า หยิบผ้าห่มพระประธานมอบให้เจ้าหน้าที่หรือไวยาวัจกร ถ่มประคองผ้าพระกฐิน ประนมมือหันหน้าไปทางพระประธานพระอุโบสถ กล่าว นะโม (๓ จบ) แล้วหันหน้ามาทางพระสงฆ์ กล่าวคำถวายผ้าพระกฐิน จบแล้ว
- ❖ วางผ้าพระกฐินบนพานแว่นฟ้าหน้าพระสงฆ์รูปที่ ๒ ยกทั้งพานประเคนพระสงฆ์รูปที่ ๒ ประเคนเทียนพระปาติโมกข์ กลับไปนั่ง ณ เก้าอี้ที่จัดไว้
- ❖ พระสงฆ์กระทำพิธีอภิเษกกรรมและลงไปครองผ้า เสร็จแล้วขึ้นมานั่ง ณ อาสนะสงฆ์
- ❖ ประธานพิธีไปถวายเครื่องบริวารพระกฐินแด่พระสงฆ์องค์ครอง เสร็จแล้ว
- ❖ ผู้ร่วมพิธีถวายจตุปัจจัยไทยธรรมแด่พระสงฆ์
- ❖ อ่านคำประกาศถวายจตุปัจจัยแด่พระสงฆ์และบำรุงพระอาราม
- ❖ ประธานพิธีไปถวายใบปวารณาแด่เจ้าอาวาส
- ❖ พระสงฆ์อนุโมทนา และถวายอดิเรก
- ❖ ประธานพิธีกรวดน้ำ รับพร
- ❖ ประธานพิธีกราบลาพระประธานประจำพระอุโบสถ กราบลาพระสงฆ์
- ❖ ประธานพิธีมอบเงินบำรุงการศึกษาแก่โรงเรียนและหน่วยงานที่อยู่ในความดูแลของวัด ๔ แห่ง
- ❖ ประธานพิธีเดินไปถวายความเคารพพระบรมฉายาลักษณ์ที่โต๊ะหมู่ เป็นเสร็จพิธี

การแต่งกาย ข้าราชการ : แต่งเครื่องแบบชุดปกติขาว

ประชาชนทั่วไป : แต่งกาย ชุดสุทศกาล ชุดสุภาพหรือผ้าไทย

วัดกคินีนาถ

ด้วยพิธีถวายผ้าพระกฐินพระราชทานของเนติบัณฑิตยสภา ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้เวียนมาบรรจบอีกวาระหนึ่ง โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ นี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานผ้าพระกฐินตามที่เนติบัณฑิตยสภาในพระบรมราชูปถัมภ์

ขอพระราชทานไปทอดถวายยังที่ชุมนุมสงฆ์ ณ วัดกคินีนาถ แขวงบางยี่ขัน เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร วันศุกร์ที่ ๒๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ เวลา ๑๔.๐๐ น. โอกาสนี้ กองบรรณาธิการจุลสารข่าวเนติบัณฑิตยสภา ได้เรียบเรียงประวัติวัดกคินีนาถ โดยได้รับความกรุณาอย่างดียิ่งจากพระราชอุดมมงคล (เจ้าอาวาส) และพระครูปลัดธรรมพ ปัญญาสาโร, ดร. (ผู้ช่วยเจ้าอาวาส) ที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูล ประวัติ ตลอดจนภาพถ่ายปูชนียวัตถุ และถาวรวัตถุที่นำมาใช้ประกอบบทความนี้

* อัยการอาวุโส, ที่ปรึกษาอัยการสูงสุด สำนักงานอัยการสูงสุด, ภาควิชานิติศาสตร์และการเมือง ราชบัณฑิตยสภา, อนุกรรมการประชาสัมพันธ์ เนติบัณฑิตยสภา

** นักประชาสัมพันธ์ปฏิบัติการ เนติบัณฑิตยสภา

ข่าวเนติบัณฑิตยสภา

เดือน กันยายน ๒๕๖๕ ปีที่ ๓๕ ฉบับที่ ๓๙๘

สารบัญ

- ๒ กำหนดการพิธีถวายผ้าพระกฐินพระราชทาน
- ๓ สารบัญ รายชื่อผู้จัดทำ เนื่องจากปก
- ๔ เนื่องจากปก
- ๑๔ ปัญหาจากข้อหารือกฎหมายที่น่าสนใจ
- ๑๗ ภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมาย
- ๒๐ วิเคราะห์ข้อสอบกฎหมาย : วิธีการตอบและตัวอย่าง
- ๒๒ มุมข่าว
- ๒๓ ข่าวเนติบัณฑิตยสภา
- ๒๔ บรรณาธิการแถลง

คณะผู้จัดทำ อนุกรรมการประชาสัมพันธ์ **ประธานฝ่ายอำนวยการ** นายปรเมศวร์ อินทรชุมนุม **รองประธานฝ่ายอำนวยการ**

- นายกฤษฎา บุญยสมิต **ฝ่ายอำนวยการ** ● นายพงศ์พิเชษฐ์ จันทร์พริก ● นางสาวสุภาภรณ์ ไชยปุระณะ ● นายทรงพล สุวรรณพงศ์
- นางสาวฐษา เหมเวช ● ผศ.ดร.ศรีพัชรา สิทธิกำจร ● นายเชษฐ สุขสมเกษม **กองบรรณาธิการ บรรณาธิการ** นายกฤษฎา บุญยสมิต

ผู้ช่วยบรรณาธิการ ผศ.ดร.สมหมาย จันทร์เรือง ● นายรังสิชัย บรรณกิจวิจารณ์ ● นายมนต์ชัย ชนินทรลีลา ● นายอำนาจ เนตยสุภา

- นายทีปกร โกมลพันธ์พร ● นางสาวสิตานันท์ ศรีวรรกร ● นายนิตินันท์ บุรณะเจริญรักษ์ ● นายนิธิพัฒน์ สิ้นเพ็ง **ฝ่ายดำเนินการ**
- นางพรรณวริน แดงอ่อน ● นายสิทธิฤทธิ์ โสวัฒนธะ ● นางวาสนา เกตุแห่ง **กะเบียณ จัดส่ง** ● นางสาววิศรา สุขโสภี

เมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ นอกจากนี้ยังเป็นที่ตั้งโรงเรียนพระปริยัติธรรมในแขวงบางพลัด-บางอ้อ เขต ๑ อีกด้วย

ประวัติวัด

วัดกคินีนาก เป็นวัดโบราณ เดิมชื่อ “วัดบางจาก” เนื่องจากตั้งอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา ตรงปากคลองบางจาก แต่ชาวบ้านมักจะเรียกว่า “วัดนอก” เพราะคู่กับ “วัดใน” คือ วัดที่อยู่ถัดไป ได้แก่ วัดเปาโรหิตย์ วัดทอง และวัดสิงห์ สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๒๐๐ ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา ในปี พ.ศ. ๒๓๒๕ โดยเขตวิสุงคามสีมา กว้าง ๑๑ เมตร ยาว ๕๗ เมตร

ประมาณปลายสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช (รัชกาลที่ ๑) หรือช่วงต้นรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (รัชกาลที่ ๒) สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมหลวงเทพยวดี^๒ พระนามเดิมว่า “เอื้อง” พระธิดาพระองค์ที่ ๙ ในพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ทรงสถาปนาใหม่ทั้งพระอาราม โปรดให้เปลี่ยน

วัดกคินีนาก เป็นพระอารามหลวงชั้นตรี ชนิดวรวิหาร^๑ ประเภทมหานิกาย ตั้งอยู่เลขที่ ๒๙๕ ถนนราชวิถี แขวงบางยี่ขัน เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร อยู่ในเขตปกครองคณะสงฆ์ แขวงบางพลัด - บางอ้อ เขต ๑ เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร เป็นวัดที่มีปูชนียวัตถุและถาวรวัตถุที่สำคัญทางโบราณคดีตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช (รัชกาลที่ ๑) จนถึงสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๓) ซึ่งกรมศิลปากรได้ขึ้นทะเบียนพื้นที่ส่วนหนึ่งของวัด ประมาณ ๑๔ ไร่ ๑ งาน ๗๐ ตารางวา เป็นโบราณสถาน

^๑ การจัดลำดับชั้นของพระอารามหลวง เริ่มมีขึ้นในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อปีพุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งทรงโปรดให้จัดระเบียบแบ่งลำดับชั้นพระอารามหลวงออกเป็น ๓ ชั้น คือ ชั้นเอก ชั้นโท และชั้นตรี แต่ละชั้นยังแยกกระจัดออกไปอีกหลายระดับ โดยมีสร้อยต่อท้ายชื่อวัดตามฐานะ ดังนี้

๑. พระอารามหลวง ชั้นเอก ได้แก่ วัดที่มีความสำคัญ มีเจดีย์สถานบรรจุพระบรมอัฐิ หรือเป็นวัดที่มีเกียรติสูง มี ๓ ระดับ คือ
 - ๑.๑ ราชมหาวิหาร
 - ๑.๒ ราชมหาวิหาร
 - ๑.๓ ราชมหาวิหาร
๒. พระอารามหลวง ชั้นโท ได้แก่ วัดที่มีเจดีย์สถานสำคัญ หรือวัดที่มีเกียรติ มี ๔ ระดับ คือ
 - ๒.๑ ราชมหาวิหาร
 - ๒.๒ ราชมหาวิหาร
 - ๒.๓ ราชมหาวิหาร
 - ๒.๔ ราชมหาวิหาร
๓. พระอารามหลวง ชั้นตรี ได้แก่ วัดที่มีเกียรติ วัดประจำหัวเมือง หรือวัดที่มีความสำคัญชั้นรองมี ๓ ระดับ คือ
 - ๓.๑ ราชมหาวิหาร
 - ๓.๒ ราชมหาวิหาร
 - ๓.๓ วัดที่ไม่มีสร้อยต่อท้าย (สามัญ)

(ที่มา : หนังสือพระอารามหลวง เล่ม ๑ หน้าที่ ๖ โดยกรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม

^๒ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมหลวงเทพยวดี (๑๔ มกราคม พ.ศ. ๒๓๒๐ - ๒๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๓๖๖) มีนามเดิมว่า “เอื้อง” เป็นพระราชธิดาในพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชกับสมเด็จพระอมรินทราบรมราชินี ประสูติในรัชสมัยกรุงธนบุรี เมื่อวันอังคาร เดือน ๗ ขึ้น ๗ ค่ำ ประกา นพศก จ.ศ. ๑๑๓๙ ตรงกับวันที่ ๑๔ มกราคม พ.ศ. ๒๓๒๐

พระอุโบสถเดิมเป็นพระวิหารและโปรดให้สร้างถาวรวัตถุต่าง ๆ คือพระอุโบสถ พระประธานในพระอุโบสถ พระระเบียง และพระพุทธรูปปูนปั้น ๘๐ องค์ พระเจดีย์ ๔ องค์ ที่มีมุมพระอุโบสถ ศาลาเก๋ง ๔ หลัง ศาลาการเปรียญ ตลอดจนกุฏิในเขตสังฆาวาส ซึ่งแบ่งเป็น ๒ คณะ คือคณะตำหนักอันเป็นตำหนักที่โปรดให้รื้อมาปลูกไว้เป็นกุฏิเจ้าอาวาส และคณะกุฏิ

เมื่อทรงสถาปนาเสร็จแล้ว พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย พระราชทานนามใหม่ว่า “วัดภคินีนาถ” ซึ่งแปลว่า “วัดของพระน้องนาง” เพื่อเป็นที่ระลึกแก่พระน้องนางร่วมพระราชมารดา

“แล้วเปลี่ยนขนานนามวัดที่จัดสร้าง
วัดทองนั้นชื่อสุวรรณทวาราม
วัดแจ้งแปลงสมญาตามอาวาส
วัดเลียบราชบูรณะเรียกประจำ
ขนานนามงามวิเศษเศวตฉัตร
วัดประโคนอินชื้อดูลิตพลัน
วัดบางจากชื่อภคินีนาถ
วัดนครเขื่อนขันธ์พันทวี
แต่วัดกลางวัดระฆังทั้งวัดกุฎ
ทั้งวัดเกาะก็จำเพาะอยู่คงนาม
ทั้งวัดสมอรายไม่กลายเป็นชื่อ
ถ้วนลิบแก้วเข้าทั้งวัดเครือวัลย์

ทั้งนี้ รูปเขียนเดิมของชื่อวัดใช้ว่า “ภคินีนาถ” มาเปลี่ยนเป็น “ภคินีนาถ” ในราวรัชกาลที่ ๕ และเปลี่ยนเป็น “ภคินีนาถ” ในสมัยต่อมา ซึ่งเป็นนามที่ใช้อยู่จนทุกวันนี้

เดียวกัน ซึ่งเคยบูรณปฏิสังขรณ์วัดและสร้างอุโบสถที่วัดแห่งนี้ แต่ในหนังสือ “กลอนเพลงยาวสรรเสริญพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว” ของนายมี มหาตเล็ก ราชสกุลในพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว พิมพ์หล่เกล้าฯ ถวายในการเสด็จพระราชดำเนินไปพระราชทานผ้าพระกฐิน ณ วัดราชโอรสารามราช วรวิหาร วันที่ ๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๗ แจ้งไว้ว่าเป็นชื่อพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ดังความตอนหนึ่งว่า

ให้คงอย่างภูมิฐานที่เรียกถาม
วัดนาคนามชื่อว่าพระยาทำ
อรุณราชธารามอันงามข้า
วัดบางลำภูล่งเรียกต่างกัน
วัดหมุผลัดชื่อว่าอุปสรรสวรรค์
วัดพลับนั้นชื่อราชสิทธิ์
ท้ายตลาดโมลีโลกเฉลิมศรี
ลงบัญชีชื่อวัดโปรดเกศงาม
ไม่สมมุติชื่อเสียงเรียงนาม
ทั้งอารามวัดสระเกศก็เทศกัน
วัดคอกกระปือคงเดิมไม่เจิมขวัญ
สารพันจำรัสสวัสดิ์ฯ”

ขนาด อาณาเขต และลักษณะพื้นที่
วัดภคินีนาถ มีเนื้อที่ ๒๘ ไร่ ๓ งาน ๙๖ ตารางวา มีอาณาเขตทิศเหนือ ติดซอยวัดภคินีนาถ (เดิมเป็นคันคู) ทิศใต้ ติดคลองบางจาก ทิศตะวันออก ติดแม่น้ำเจ้าพระยา ทิศตะวันตก ติดคันคู

เมื่อ พ.ศ. ๒๓๒๕ หลังจากสถาปนาอาณาจักรรัตนโกสินทร์ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช พระราชทานนามใหม่ว่า “สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าประไพวดี” (แต่พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงออกพระนามว่า “ประภาวดี”) ต่อมาพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช สถาปนาขึ้นเป็นสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าและทรงกรมเป็น กรมหลวงเทพยวดี เมื่อปีมะโรง สัมฤทธิศก จุลศักราช ๑๑๗๐ ตรงกับปี พ.ศ. ๒๓๕๑

สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมหลวงเทพยวดี สิ้นพระชนม์ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย เมื่อเมื่อวันศุกร์ เดือน ๙ แรม ๒ ค่ำ ปีมะแม เบญจศก จุลศักราช ๑๑๘๕ ตรงกับวันที่ ๒๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๓๖๖ สิริพระชนมายุ ๔๖ ปี (ที่มา : อารังศักดิ์ อายุวัฒนะ. ราชสกุลจักรีวงศ์ และราชสกุลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์บรรณกิจ, พิมพ์ครั้งที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๔๔. ๔๙๐ หน้า)

วัดภคินีนาถ ถือเป็นวัดที่ตั้งอยู่บนพื้นที่ลุ่มกว่าวัดอื่นใกล้เคียงที่อยู่ติดกับลำน้ำเจ้าพระยา เมื่อถึงฤดูฝนหรือฤดูน้ำล้นวัดมักเจ็มนองไปด้วยน้ำ ซึ่งเป็นอุปสรรคแก่ผู้มาร่วมงานที่วัดมีความพยายามถมพื้นที่วัดมาโดยตลอด แต่ด้วยพื้นที่วัดที่กว้างขวางและการลำเลียงวัสดุที่จะถมนั้นต้องอาศัยแต่ทางน้ำทางเดียว การถมที่วัดจึงทำอย่างค่อยเป็นค่อยไป จนกระทั่งเมื่อมีการทำถนนเข้าถึงวัด จึงได้ถมกันอย่างจริงจัง

การบูรณปฏิสังขรณ์ที่สำคัญ

วัดภคินีนาถ ได้รับการบูรณะซ่อมแซมติดต่อกันโดยตลอด โดยเฉพาะอย่างยิ่งประมาณปลายสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชหรือช่วงต้นรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ซึ่งสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมหลวงเทพยวดี โปรดให้สถาปนาใหม่ทั้งพระอาราม จนกระทั่งสิ้นพระชนม์ช่วงปลายรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวได้มีรับสั่งให้รื้อตำหนักของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมหลวงเทพยวดี มาปลูกเป็นกุฏิเจ้าอาวาส แต่เนื่องด้วยสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมหลวงเทพยวดี ไม่มีพระโอรสหรือพระธิดาทำให้ขาดทายาทในการบูรณปฏิสังขรณ์วัดแห่งนี้จึงเป็นหน้าที่ของเจ้าอาวาสแต่ละองค์ คอยชักชวน แนะนำ พระ เณร ทายก ทายิกาให้ช่วยกันบูรณปฏิสังขรณ์กันเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

สมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๔)

ในสมัยพระปรีดิธิศตคุณ (นาค) เป็นเจ้าอาวาส ได้มีการบูรณปฏิสังขรณ์ ดังนี้

๑. แปลงตำหนัก (หอสวดมนต์) เป็นกุฏิธรรมดา เพื่อเป็นที่พำนักอาศัยของพระสงฆ์

๒. เจ้าจอมมารดาห้วง ในรัชกาลที่ ๔ ได้มีปฏิสังขรณ์พระวิหารจนอยู่ในสภาพเรียบร้อย ต่อมาในสมัยพระวิสุทธิสมาจาร (ฉัตร) เป็นเจ้าอาวาส ได้ปฏิสังขรณ์มุขพระระเบียงพระอุโบสถด้านหน้าให้มีสภาพดีขึ้น

สมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๕)

ในสมัยพระครูวิสุทธิสังวร (ผ่อง) เป็นเจ้าอาวาส ได้ก่อสร้างและปฏิสังขรณ์ ดังนี้

๑. รื้อการเปรียญหลังเก่าซึ่งปลูกอยู่ด้านเหนือขนานเป็นแนวกับกุฏิตำหนักแล้วสร้างขึ้นใหม่เยื้องไปด้านทิศตะวันออกตามพื้นดินที่งอก และสร้างศาลาขวางทางด้านทิศตะวันออกและด้านทิศตะวันตก รวม ๓ หลัง

๒. โรงเรียนหนังสือไทย ยาว ๑๐ วาเศษ มุงกระเบื้องซีเมนต์ฝากรุด้วยไม้กระดานตะแบก ปัจจุบันรื้อหมดแล้ว

๓. ซ่อมศาลาเก๋งคูใหญ่หน้าพระอุโบสถ เปลี่ยนหลังคามุงกระเบื้องซีเมนต์ทั้ง ๒ หลัง

๔. สร้างถนนแหว่งข้างกุฏิ สูง ๑ ศอก ยาว ๒ เส้น

๕. โรงเรียนพระปริยัติธรรม อยู่ระหว่างกุฏิกว้าง ๓ วา ยาว ๖ วา มุงกระเบื้องซีเมนต์ เรียกในสมัยต่อมาว่า “หอฉันพระ” ปัจจุบันรื้อหมดแล้ว

๖. พระภิกษุภา ปฏิสังขรณ์สระหลังพระวิหาร ก่ออิฐถือปูนตั้งแต่เชิงเขื่อนด้านบน

สมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๖)

ในสมัยพระธรรมถาวร (เซ่ง สงกิจใจ) เป็นเจ้าอาวาส ได้บูรณปฏิสังขรณ์ และก่อสร้างอาคารและสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

๑. พระอุโบสถ บานประตูหน้าต่างเขียนลายรดน้ำ ชุ่มลกรักปิดทองประดับกระจก ผนังด้านนอกแกะทေးปูนเก๋ออกแล้วฉาบปูนใหม่ ผนังด้านในเขียนซ่อมแซมลายที่ลอกชำรุด ซ่อมแซมหลังคา คันทวย ซ่อฟ้า ไบระกาทำใหม่ ลกรัก ปิดทอง ประดับกระจก พื้นพระอุโบสถเทคอนกรีตให้เต็มเสมอกัน ยกอาสน์สงฆ์ต่อเป็นเตี้ยไม้สูง ๐.๕ เมตร สำหรับพระสงฆ์ทำสังฆกรรม พระไลหน้าและหลังภายในกำแพงแก้วเทคอนกรีต ลานภายนอกพระอุโบสถ ยกพื้นสูงประมาณ ๖๐ เซนติเมตร เทคอนกรีตทั้ง ๔ ด้าน

๒. พระระเบียง เปลี่ยนตัวไม้หลังคาเกือบทั้งหมด เปลี่ยนกระเบื้องใหม่ กะทေးผนังปูนเก๋ออกแล้วฉาบปูนใหม่ เปลี่ยนเสาในพระระเบียง พื้นล่างยกเทคอนกรีต ส่วนพระพุทธรูปปูนปั้นรายรอบพระระเบียง

ได้มีผู้ศรัทธา เช่น สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าพร้อมพงษ์ อธิราช หม่อมเจ้าถาวรมงคลวงศ์ ไชยันต์ รัชบูรณปฏิสังขรณ์รวม ๒๘ องค์

๓. กุฏิเสนาสนะ ได้บูรณปฏิสังขรณ์เกือบทั้งหมด โดยรื้อปลูกใหม่บ้าง เปลี่ยนหลังคาเป็นมุงกระเบื้องใหม่บ้าง จนมีกุฏิเสนาสนะ รวม ๑๗ หลัง

๔. หอระฆัง สร้างด้วยไม้ มุงกระเบื้องดินทราย มีข้อฟ้าใบระกา (รื้อแล้วสร้างใหม่สมัยพระครูอุปการประชาภิกิจ)

๕. ถนนได้สร้างและบูรณะถนน ๓ สาย ให้เชื่อมกันตลอด ขนาดสูง ๐.๕ เมตร ยาว ๓ เมตร (ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๗ เป็นต้นมา ถนนของวัดได้ซ่อมใหม่

๖. การจัดทำประโยชน์ของวัด ได้จัดที่ดินรกร้างว่างเปล่าด้านทิศตะวันออกและทิศตะวันตก ให้ประชาชนปลูกบ้านอาศัยอยู่เพื่อให้เกิดผลประโยชน์แก่วัด โดยมอบให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเป็นตัวแทนจัดการผลประโยชน์

สมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๗) จนถึงรัชกาลปัจจุบัน

ในสมัยพระครูวิริยกิจโกศล (ฤทธิ์) เป็นเจ้าอาวาส ได้ปรับปรุงแก้ไขหอฉัน (พระ) เป็นศาลามีข้อฟ้าใบระกา เพื่อใช้เป็นหอฉันและพระสวดมนต์ และได้เปลี่ยนหอฉัน (สามเณร) เป็นกุฏิโถงทรงมะนิลาเพื่อใช้เป็นที่พักของพระที่เป็นอาคันตุกะ

ในสมัยพระครูอุปการประชาภิกิจ (หงส์) เป็นเจ้าอาวาส ได้ปฏิสังขรณ์ ดังนี้

๑. รื้อกุฏิแพสี่เหลี่ยม สร้างเป็นกุฏิ เรียกว่า “กุฏิ ๒๕๐๐” เป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก มีห้องน้ำ ห้องสุขาพร้อม

๒. หม่อมละม้าย สนิทวงศ์ ในพระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าพร้อมพงษ์อธิราช สร้างกุฏิตึก ๒ ชั้น ชั้นบนเป็นที่พำนักอาศัยของพระภิกษุสามเณร ๒ ห้อง เป็นที่บรรจุศพหม่อมละม้าย สนิทวงศ์ ๑ ห้อง ชั้นล่างโถงตลอด

๓. หอระฆัง เป็นคอนกรีต หลังคาทรงจตุรมุข มุงกระเบื้องเคลือบมีข้อฟ้า ใบระกา ลงรักปิดทองประดับกระจก

ในสมัยพระราชมงคลมุนี (เงิน สุทนต์) เป็นเจ้าอาวาส ได้ก่อสร้างและปฏิสังขรณ์อาคารและสิ่งต่าง ๆ ที่สำคัญ ดังนี้

• พ.ศ. ๒๕๐๗ บูรณะกุฏิตำหนัก โดยยกให้สูงกว่าเดิม ๑ เมตรเศษ ถมใต้ถุนและเทพูน เปิดช่องลมคอสอง และเปลี่ยนกระเบื้องมุงหลังคาจากกระเบื้องดินทรายเป็นกระเบื้องเคลือบ บูรณปฏิสังขรณ์ซุกชี พระประธาน และพระอัครสาวกในพระอุโบสถ และถมพื้นที่บริเวณวัดให้สูงขึ้น

• พ.ศ. ๒๕๐๗ - ๒๕๒๒ บูรณปฏิสังขรณ์พระพุทธรูปปั้นภายในพระระเบียงจำนวนกว่า ๒๐ องค์

• พ.ศ. ๒๕๐๘ ตัดถนนจากเชิงสะพานกรุงธนมาถึงบริเวณวัด ซึ่งเดิมวัดกคินีนาคจะติดต่อกับภายนอกได้เฉพาะเส้นทางทางน้ำเท่านั้น โดยใช้แม่น้ำเจ้าพระยาและคลองบางจาก ต่อมาเมื่อมีการสร้างสะพานกรุงธน (ซังฮี้) ขึ้นด้านเหนือของวัดห่างประมาณ ๒๐ เมตร ทางวัดจึงขอตัดถนนจากเชิงสะพานกรุงธนมาถึงบริเวณวัด

• พ.ศ. ๒๕๑๐ สร้างกำแพงวัดโดยรอบ เพื่อแยกเขตวัดกับเขตบ้าน และแยกเขตพุทธาวาสกับสังฆาวาสให้เป็นคนละส่วน ซึ่งแล้วเสร็จใน พ.ศ. ๒๕๕๐

• พ.ศ. ๒๕๑๔ สร้างกุฏิอภัย-อุไร ชะมูนี เป็นอาคารคอนกรีต ๒ ชั้น ชั้นบนมี ๓ ห้อง ชั้นล่างโถงตลอด

• พ.ศ. ๒๕๑๘ สร้างกุฏิเพื่อใช้เป็นคลังเก็บพัสดุ โดยมีลักษณะครึ่งไม้ครึ่งตึก ชั้นเดียว มี ๔ ห้อง อยู่ทางด้านสกัดทางทิศใต้ของกุฏิตำหนัก หลังคามุงกระเบื้อง และสร้างกุฏิประพัฒน์ทอง เป็นอาคารครึ่งตึกครึ่งไม้ ชั้นล่างทึบ ชั้นบนกันเป็น ๒ ห้อง มีลูกทรงและป้อมบันได หลังคามุงกระเบื้องลอน

• พ.ศ. ๒๕๑๙ สร้างกุฏิลำไย บางยี่ขัน เป็นอาคารที่มีลักษณะเดียวกับกุฏิประพัฒน์ทอง

• พ.ศ. ๒๕๒๑ สร้างฌาปนสถาน เป็นอาคารคอนกรีตหลังคาจตุรมุขมุงด้วยกระเบื้องเคลือบ มีเตาเผา ๒ เตา บันได ๔ ด้าน (เมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๑ เปลี่ยนเป็นเตาไร้มลภาวะ มีเตาเดียว) และสร้างสำนักงานฌาปนสถานด้านตะวันตกของเมรุ เป็นอาคารครึ่งตึกครึ่งไม้ ๒ ชั้น ๖ คูหา กว้าง ๔ เมตร สูง ๘ เมตร พื้นล่างเทคอนกรีต หลังคามุงกระเบื้องลอนคู่

• พ.ศ. ๒๕๒๕ สร้างกุฏิอธิสุข ซึ่งเป็นเรือนทรงไทย โดยปลูกเข้าแถวตรงที่ว่างในกุฏิเหนือชั้นล่างแก้ไขเป็นอิฐรอบเป็นฝาติดประตูหน้าต่าง่ออิฐ ภายในกันเป็นห้องน้ำห้องสุขา และห้องเด็กอาศัยอยู่ได้ เดินต่อ

ประปาเข้าห้องน้ำเป็นเอกเทศ เดินไฟฟ้า ถาวรหมดทุกห้อง

- พ.ศ. ๒๕๒๖ สร้างศาลาจินต - อดอง เป็นศาลารูปแบบเก็งจีน

- พ.ศ. ๒๕๒๙ สร้างกุฏิลำไย บางยี่ขัน เป็นอาคารคอนกรีต ๒ ชั้น หลังคาแบบจีน (ปัจจุบันเป็นสำนักงานฌาปนสถาน)

- พ.ศ. ๒๕๓๑ บูรณะพระวิหารทั้งหลัง และการสร้างศาลาบำเพ็ญกุศลทรงเงิน หรือที่คนทั่วไปเรียกว่า “ศาลาริเวอร์ไซด์”

- พ.ศ. ๒๕๓๓ สร้างศาลาจารุณาคร

- พ.ศ. ๒๕๓๖ ซ่อมพระระเบียง และพระระเบียงคด รอบพระอุโบสถ

- พ.ศ. ๒๕๓๘ สร้างกุฏิสุวรรณน้อย เป็นอาคารคอนกรีตและรี้อหระฉิ่งและสร้างใหม่เหมือนของเดิม

- พ.ศ. ๒๕๓๙ สร้างอาคารโรงเรียนพระปริยัติธรรม เป็นอาคารคอนกรีต ๒ ชั้น

- พ.ศ. ๒๕๔๐ สร้างศาลาการเปรียญ เป็นอาคารอเนกประสงค์คอนกรีตทรงไทย ๒ ชั้น

- พ.ศ. ๒๕๕๑ กรมศิลปากร บูรณะและย้ายศาลาการเปรียญหลังเก่าซึ่งสร้างในสมัยปลายรัชกาลที่ ๕ มาไว้หลังวัด

- พ.ศ. ๒๕๕๓ สร้างกุฏิน้อมสิน

- พ.ศ. ๒๕๕๔ สร้างกุฏิจางวางแถม เป็นกุฏิทรงไทยครึ่งตึกครึ่งไม้ ๒ ชั้น

- พ.ศ. ๒๕๕๕ ซ่อมพระวิหารและบริเวณโดยรอบพร้อมทั้งสระน้ำหลังวิหาร สร้างซุ้มประตูวัดที่กำแพงวัด สร้างซุ้มประตูปากซอยติดต่อถนนราชวิถี

ในสมัยพระราชอุดมมงคล (วิสิทธิ์ นนทियो ป.ธ.๕) เจ้าอาวาสรูปปัจจุบัน ได้ก่อสร้างและปฏิสังขรณ์อาคารและสิ่งต่าง ๆ ที่สำคัญ ดังนี้

- พ.ศ. ๒๕๕๒ ปฏิสังขรณ์กุฏิทรงไทยภายในพระอุโบสถ สร้างห้องน้ำ ๕ ห้อง บูรณะศาลาผ่อง นาคกรทรรพ-ศาลาจางวางแถม ปรับปรุงห้องน้ำสำหรับสำนักงานฌาปนสถาน ๓ ห้อง และบูรณะศาลาเก็งคู่หน้าพระอุโบสถ

- พ.ศ. ๒๕๕๓ กรมศิลปากรบูรณะพระวิหารพระเจดีย์ทรงระฆังที่มุมทั้งสี่มุมของพระวิหาร

- พ.ศ. ๒๕๕๕ - ปัจจุบัน สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ดำเนินโครงการ

บูรณปฏิสังขรณ์วัดภคินีนาถครั้งใหญ่ ทั้งพระอุโบสถ พระระเบียง ภาพเขียนสีบนกระฉก และส่วนต่าง ๆ ของวัด เป็นต้น

สิ่งสำคัญภายในวัดภคินีนาถ

ปูชนียวัตถุ

๑. พระประธานในพระอุโบสถ เป็นพระพุทธรูปหล่อปิดทองปางมารวิชัย แบบสุโขทัย หน้าตักกว้าง ๒.๕ เมตร สูง ๓.๕ เมตร นิ้วพระหัตถ์เสมอกัน เม็ดพระศกละเอียด มีพระอัครสาวกซ้ายขวายืนหันหน้าทำพนมมือเฉพาะพระพักตร์พระประธาน

๒. พระประธานในพระวิหาร เป็นพระพุทธรูปปูนปั้นปิดทองปางมารวิชัย หน้าตักกว้าง ๒.๕ เมตร สูง ๓.๕ เมตร

๓. พระพุทธรูปยืนทรงเครื่อง ๔ องค์ สูงเท่าคนจริง ประดิษฐานอยู่หลังพระอุโบสถองค์เดิมสร้างด้วยโลหะในสมัยพระธรรมถาวร (เซ่ง สงกิจใจ)

๔. พระพุทธรูปปูนปั้นปิดทอง ปางมารวิชัย หน้าตักกว้าง ๑ เมตร จำนวน ๘๐ องค์ ประดิษฐานอยู่รอบพระระเบียง

๕. พระเจดีย์ย่อมุมไม้สิบสอง อยู่ที่มุมทั้งสี่ของพระอุโบสถ มุมละ ๑ องค์ และพระเจดีย์ทรงระฆัง

อยู่ที่มุม ๔ มุมพระวิหาร มุมละ ๑ องค์ องค์ที่อยู่มุมทางด้านหลังพระวิหารเป็นของเก่า ส่วนอีก ๓ องค์ ซ่อมแซมใหม่

๖. รูปเหมือนพระธรรมถาวร (เซ่ง สงกิจใจ) ขนาดใกล้เคียงองค์จริงหล่อด้วยทองเหลืองหล่อเสร็จเมื่อปลาย พ.ศ. ๒๕๒๔

ถาวรวัตถุ

๑. พระอุโบสถ ซึ่งสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมหลวงเทพยวดี โปรดให้สร้างถวาย ขนาดยาว ๕๗ เมตร กว้าง ๑๑ เมตร หลังคามุงกระเบื้องเคลือบ ซ่อฟ้า ไบระกา ลงรักปิดทอง ประดับกระจก หน้าบันแบบเครื่องลายองจำหลักลายลงรักปิดทอง

ประดับกระจก บานประตูหน้าต่างด้านนอกเขียนลายรดน้ำ ภายในพระอุโบสถเพดานเขียนสีลายก้ามปูรูปค้ำคาว รูปผีเสื้อ และรูปช่อดอกไม้ ที่ผนังโดยรอบเหนือหน้าต่าง เป็นภาพเขียนสีลายดอกไม้ร่วงตามผนังระดับหน้าต่าง บานประตู และบานหน้าต่างเป็นภาพเขียนสีเครื่องโต๊ะบูชาแบบจีน

๒. พระวิหาร มีเพลาด้านหน้าและด้านหลังกว้าง ๘ เมตร ยาว ๒๐ เมตร เดิมเป็นพระอุโบสถสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมหลวงเทพยวดี ทรงเห็นว่าคับแคบจึงทรงบูรณะให้เป็นพระวิหาร และทรงสร้างพระอุโบสถขึ้นใหม่

๓. พระระเบียง อยู่รอบพระอุโบสถมีซุ้มประตูทางเข้า ๔ ด้าน ระยะห่างจากพระอุโบสถด้านหน้า ๑๒ เมตร ด้านหลัง ๑๑ เมตร พระระเบียงยาว ๑๑๑ เมตร กว้าง ๘๒.๕ เมตร มุงด้วยกระเบื้องเคลือบ เสาพระระเบียงเป็นเสาเหลี่ยมย่อมุมไม้สิบสองและบัวหัวเสาเป็นบัวแฉก ภายในพระระเบียง เพดานเขียนสีรูปค้ำคาวและดอกไม้ ยกอาสนะสูงประมาณ ๐.๕ เมตร โดยรอบพระระเบียง เพื่อประดิษฐานพระพุทธรูปปูนปั้นปิดทอง ปางมารวิชัย จำนวน ๘๐ องค์

๔. ศาลาการเปรียญ เป็นอาคารคอนกรีต ๒ ชั้น ทรงไทยกว้าง ๑๑ เมตร ยาว ๒๑.๘ เมตร

๕. อาคารโรงเรียนพระปริยัติธรรม เป็นอาคารคอนกรีต ๒ ชั้น กว้าง ๑๑ เมตร ยาว ๒๑.๘ เมตร

๖. ศาลาการเปรียญหลังเก่า ซึ่งสร้างในสมัย

ปลายรัชกาลที่ ๕ บูรณะใหม่และย้ายมาไว้หลังวัดโดยกรมศิลปากร ปัจจุบันเรียก “ศาลาอนุรักษ์”

๗. อาคารบริวารก่ออิฐถือปูน ๒ หลัง หลังคาจั่วมีปีกนกโดยรอบมุงกระเบื้องเคลือบ อยู่หน้าพระอุโบสถบริเวณที่เดิมเคยเป็นศาลาเก๋ง

๘. ฌาปนสถาน พร้อมทั้งศาลาบำเพ็ญกุศล ฌาปนสถานเป็นอาคารคอนกรีต หลังคาทรงมณฑป มีเตาเผาศพ ๒ เตา บันไดขึ้น ๔ ด้าน ศาลาบำเพ็ญกุศลเป็นอาคารคอนกรีต กว้าง ๘ เมตร ยาว ๑๕ เมตร สูง ๑๐ เมตร หลังคามุงกระเบื้องเคลือบเป็นทรงไทย

๙. หอระฆัง เป็นอาคารคอนกรีต หลังคาทรงจตุรมุขมุงกระเบื้องเคลือบ มีช่อฟ้า ใบระกา ลงรักปิดทอง ประดับกระจก

๑๐. กุฏิ เป็นอาคารคอนกรีต ๖ หลัง อาคารครึ่งตึกครึ่งไม้ ๔ หลัง อาคารไม้แบบเรือนไทย ๑๑ หลัง โดยวัดกคินีนายังเก็บรักษา**นอกชานไว้^๓** เพื่อให้ชาวไทยจะได้เรียนรู้ว่านอกชานบ้านนั้นมีสภาพ หรือลักษณะเป็นอย่างไร เพราะปัจจุบันบ้านในเมืองหลวงไม่ได้สร้างนอกชานกันแล้ว เนื่องจากความนิยมบ้านทรงไทยแบบโบราณหมดไป นอกชานที่วัดนี้เป็นส่วนหนึ่งของกุฏิทรงไทยโบราณ เป็นพื้นที่เชื่อมต่อกับหอสวดมนต์ที่อยู่ตรงกลาง เป็นสิ่งก่อสร้างที่ไม่มีหลังคา ตั้งอยู่กลางแดดกลางฝน จึงผูกบัง หักบังแต่ได้รับการซ่อมแซมเป็นประจำ จึงไม่เป็นอันตรายแก่ผู้ที่เดินผ่าน

๑๑. ศาลาเก๋ง อยู่หน้าพระอุโบสถ เป็นศาลาขนาดเล็ก ๒ หลัง ซ่อมใหม่เป็นปูนทั้ง ๒ หลัง สมัยพระธรรมถาวร (เซ่ง สงกิจใจ)

^๓ “นอกชาน” สิ่งอัศจรรย์ในวัดกคินีนาวารวิหาร สยามอัศจรรย์ โดย สมาน สุดโต (ที่มา : เว็บไซต์โพสต์ทูเดย์ออนไลน์ วันที่ ๑ พ.ค. ๒๕๖๒)

นอกจากปูชนียวัตถุและถาวรวัตถุภายในวัดแล้ว ทางวัดได้รวบรวมสิ่งของที่ได้รับพระราชทานไว้สำหรับ วัดที่ตกทอดมาจนถึงปัจจุบัน คือ

๑. เตียง กว้าง ๑ เมตร ยาว ๒.๕ เมตร กล่าวกันว่า เป็นพระแท่นบรรทมของ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมหลวงเทพยวดี เมื่อทรงพระประชวร มีรอยเจาะ สำหรับลงพระบังคนซึ่งยังมีได้อุด คงได้มาเมื่อ สิ้นพระชนม์แล้ว

๒. พระไตรปิฎกหนึ่งจบพร้อมตู้ ได้รับ พระราชทาน ในรัชกาลที่ ๕ ประมาณ พ.ศ. ๒๔๓๓

๓. ธรรมาสันลายทองเครื่องสังเค็ด ได้รับ พระราชทาน ในงานพระเมรุพระบรมศพรัชกาลที่ ๕ พ.ศ. ๒๔๕๓

๔. ธรรมาสันสวดปาฏิโมกข์ ได้รับพระราชทาน เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๑

๕. พระบรมรูปหล่อทรงเครื่องจอมพล พระบาท- สมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้รับพระราชทาน พร้อมกับธรรมาสัน

การศึกษา และการเผยแพร่พระพุทธศาสนา และการสาธารณสุขสงเคราะห์ของวัด

การศึกษา

วัดภคินีนาถ ได้จัดตั้งโรงเรียนพระปริยัติธรรม ขึ้นเป็นครั้งแรกในสมัยที่พระธรรมถาวร (เซ่ง สงกิจใจ) เป็นเจ้าอาวาส เปิดสอนทั้งแผนกธรรมและแผนกบาลี คณะครูยุคแรกมีดังนี้

๑. พระธรรมถาวร (เซ่ง สงกิจใจ) ครั้งยังเป็น พระครูวิสุทธิสังวร

๒. พระมหาทิน ๔ ประโยค

๓. พระมหาสังข์ ๕ ประโยค

๔. พระมหาชิน ๔ ประโยค ต่อมาได้รับสมณศักดิ์ ที่พระชินวงศมุนีแล้วเลื่อนเป็นพระราชวรมุนีเจ้าคณะ จังหวัด อำเภอมะสอ

๕. พระมหาโปร่ง ๓ ประโยค

๖. พระมหาเชย ๔ ประโยค

๗. พระโชติ น.ธ. โท

มรณภาพหมดแล้วทั้ง ๗ รูป

การศึกษาพระปริยัติธรรมของสำนักเรียนวัด ภคินีนาถ นับว่าเจริญก้าวหน้าพอสมควร ต่อมา เมื่อจำนวนนักศึกษาและครูอาจารย์เพิ่มมากขึ้น พระครู วิริยกิจโกศล เจ้าอาวาสวัดเทพากร จึงขอแยกตั้งสำนัก เรียนขึ้นใหม่ พระณเรวัตในเขตเหนือขึ้นกับสำนักเรียน วัดเทพากร เขตใต้ขึ้นกับสำนักวัดภคินีนาถจนถึง ปัจจุบัน

การเผยแพร่พระพุทธศาสนา

นอกจากการปฏิบัติธรรมและเวียนเทียนใน วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา วัดภคินีนาถ มีโครงการ สำคัญในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา คือ โครงการ “วัด บ้าน ประสานใจ” เป็นโครงการร่วมกันระหว่าง วัดภคินีนาถ สำนักงานทรัพย์สิน ส่วนพระมหากษัตริย์ และชุมชนวัดภคินีนาถ มีจุดประสงค์เพื่อเผยแพร่ พระพุทธศาสนา อบรมจริยธรรมแก่เยาวชนและ ประชาชนทั่วไป โดยใช้ธรรมะของพระพุทธศาสนา เป็นกำแพงป้องกันสิ่งเสียดดีให้โทษที่จะมาสู่เยาวชน ตลอดจนให้ผู้เข้ารับการอบรมเห็นคุณค่าและเกิดความ เลื่อมใสศรัทธาต่อหลักธรรม ดำเนินการมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๖ ต่อเนื่องมาถึงปัจจุบันโครงการนี้ดำเนิน กิจกรรมโดยมีรูปแบบที่แตกต่างกันไปตามกลุ่ม เป้าหมาย เช่น

- บรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน
- สวดมนต์ ทำวัตรเย็น เจริญจิตภาวนา แสดง ธรรมะ เวลา ๑๘.๐๐ - ๒๐.๐๐ น. ทุกวันในช่วง เข้าพรรษา และเฉพาะวันโกนวันพระใหม่ในช่วงออก พรรษา
- กิจกรรมเยาวชนเข้าค่ายคุณธรรมจริยธรรม “อบรมจริยธรรมนำทาง สรรค์สร้างคุณธรรมนำใจ” เป็นกิจกรรมที่จัดร่วมกับโรงเรียน เช่น โรงเรียน วัดเปาโรหิตย์ โรงเรียนเขมะสิริอนุสสรณ์ โรงเรียนสตรี วัดอัมพรสวรรค์ เป็นต้น
- แสดงธรรมะแก่ชมรมผู้สูงอายุวัดภคินีนาถ ทุกวันจันทร์ตลอดพรรษา เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๐.๓๐ น.

การสาธารณสุขสงเคราะห์

การสาธารณสุขสงเคราะห์ที่สำคัญซึ่งวัดภคินีนาถ จัดให้แก่ประชาชน ดังนี้

- จัดฌาปนสถาน และศาลาบำเพ็ญกุศลไว้สงเคราะห์ประชาชน
- ให้ความร่วมมือกับทางราชการ ใช้สถานที่วัดเป็นหน่วยลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สภากรุงเทพมหานคร สภาเขต เป็นต้น
- เป็นศูนย์กลางของชุมชนวัดกนิษฐาณ ซึ่งสมาชิกของชุมชนทั้งหมดเป็นผู้ที่อยู่อาศัยในที่ดินของวัด โดยทางวัดให้คำแนะนำช่วยเหลือ และสนับสนุนกิจกรรมของชุมชนในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะเน้นหนักในด้านพัฒนาจิตใจชุมชนวัดกนิษฐาณได้รับรางวัลโล่และเข็มเชิดชูเกียรติจากนายกรัฐมนตรียกย่องให้เป็นชุมชนตัวอย่าง ในปี พ.ศ. ๒๕๒๙
- จัดตั้งศูนย์สุขภาพชุมชนวัดกนิษฐาณสนับสนุนโดยสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร
- จัดตั้งชมรมผู้สูงอายุวัดกนิษฐาณ มีกิจกรรมทั้งทางโลกและทางธรรม กล่าวคือ มีกิจกรรมออกกำลังกายทุกวันจันทร์และวันพฤหัสบดี เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๐.๓๐ น. และมีการแสดงธรรมทุกวันจันทร์ตลอดช่วงเช้าพรรษา

ลำดับเจ้าอาวาสวัดกนิษฐาณ

วัดกนิษฐาณ มีเจ้าอาวาสปกครองสืบมาจนถึงปัจจุบันตามลำดับ ดังนี้

๑. **พระราชาคณะ** ไม่ทราบสมณศักดิ์ นามเดิมว่าพราย ไม่สามารถสืบค้นประวัติได้ สันนิษฐานว่าคงครองวัดอยู่ประมาณ ๒๕ ปี
๒. **พระเทพพรหมธาร (คง)** เป็นชาวอำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวได้รับพระราชทานสมณศักดิ์เป็นพระครูฐานานุกรมของสมเด็จพระสังฆราช วัดมหาธาตุฯ พ.ศ. ๒๓๙๔ ได้รับพระราชทานสมณศักดิ์ที่พระเทพพรหมธาร ครองวัดอยู่ ๒๑ ปี
๓. **พระประสิทธิสุตคุณ (นาค)** เดิมอยู่วัดชนะสงคราม เป็นเปรียญ ๔ ประโยค ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้รับพระราชทานสมณศักดิ์เป็นพระปลัดฐานานุกรมของ หม่อมเจ้าพระศรีวราลังการ วัดชนะสงคราม ต่อมาได้รับพระราชทานสมณศักดิ์เป็นพระราชาคณะที่พระประสิทธิสุตคุณ

ครองวัดอยู่ ๑๑ ปี เกิดอาพาธจึงย้ายกลับไปอยู่วัดชนะสงคราม และมรณภาพที่วัดชนะสงคราม

๔. **พระครูวิสุทธิสมาจารย์ (ฉัตร)** เดิมเป็นพระสมุห์ อยู่วัดสระเกศ ได้รับพระราชทานสมณศักดิ์เป็นพระครูสัญญาบัตร และต่อมาเป็นพระราชาคณะที่พระวิสุทธิสมาจารย์ ครองวัดอยู่ ๒๓ ปี

๕. **พระครูวิสุทธิสังวร (ผ่อง)** เป็นชาวบ้านบางขุนนนท์ ได้บรรพชาในสำนักพระเทพพรหมธาร (คง) วัดมหาธาตุฯ เมื่อพระเทพพรหมธารย้ายจากวัดมหาธาตุฯ มาครองวัดกนิษฐาณ สามเณรผ่อง ได้ติดตามมาด้วย สามเณรผ่องได้เล่าเรียนศึกษาในสำนักพระเทพพรหมธารและอาจารย์แยมวัดใหม่เทพนิมิตร จนกระทั่ง พ.ศ. ๒๔๓๘ ได้รับพระราชทานสมณศักดิ์เป็นพระครูสัญญาบัตรที่ พระครูวิสุทธิสังวร มรณภาพเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๕๗ ครองวัดอยู่ ๒๗ ปี

๖. **พระธรรมถาวร (เซ่ง สงกิจใจ)** ได้รับพระราชทานสมณศักดิ์เป็นพระราชาคณะที่ พระธรรมถาวร ครองวัด อยู่ ๒๕ ปี

๗. **พระครูวิริยกิจโกศล (ฤทธิ์)** เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๓ พระธรรมถาวร (เซ่ง สงกิจใจ) มรณภาพ ทางกรมคณะสงฆ์มีคำสั่งให้พระครูวิริยกิจโกศลรักษาการตำแหน่งเจ้าอาวาสวัดกนิษฐาณ ครองวัดอยู่ ๒ ปี ก็ขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตลาสิกขาต่อมาอีกหลายปีจึงถึงแก่กรรม

๘. **พระครูอุปการประชาภิ (หงส์ มุสสนารโต)** เป็นชาวบ้านบึง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๔ ได้รับคำสั่งจากทางคณะสงฆ์ให้มาดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสวัดกนิษฐาณ ครองวัดอยู่ ๒๓ ปี ถึงแก่มรณภาพเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๗

๙. **พระราชมงคลมุนี (เงิน สุทนโต)** เป็นชาวตำบลองครักษ์ อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสวัดกนิษฐาณตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๘ - ๒๕๕๐ ครองวัดอยู่ ๔๒ ปี ถึงแก่มรณภาพเมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๐

๑๐. **พระราชอุดมมงคล (วิสิทธิ์ นนทโย ป.ธ.๕)** เจ้าอาวาสรูปปัจจุบัน

พระราชอุดมมงคล (วิสิทธิ์ นนทิโย ป.ธ.๕) อายุ ๑๐๐ ปี

เป็นชาวตำบลอ้อมเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี เกิดเมื่อวันเสาร์ ขึ้น ๒ เดือน ๑๒ ค่ำ ปีกจอบ ตรงกับวันเสาร์ที่ ๒๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๖๕ บิดาชื่อ แก้ว ขวัญเมือง มารดาชื่อเจ็ก ขวัญเมือง บรรพชาเมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๐ ที่วัดกนิษฐาราม พระอุปัชฌาย์คือ พระธรรมถาวร วัดกนิษฐาราม และอุปสมบทเมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๘๖ ที่วัดเดียวกัน โดยมีพระอุปัชฌาย์คือพระพิมลธรรม (ช้อย ฐานทตตมหาเถร) วัดมหาธาตุฯ พระกรรมวาจาจารย์ คือ พระปรียัติโสภณ (ฟื้น ชุตินธโร) ภายหลังได้รับพระราชทานสมณศักดิ์ที่ สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ วัดสามพระยา กรุงเทพมหานคร

- พ.ศ. ๒๔๗๗ สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษา บริบูรณ์โรงเรียนบางบัวทอง อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
- พ.ศ. ๒๔๘๖ สอบได้นักธรรมชั้นเอก สำนักเรียนวัดกนิษฐาราม อำเภอบางกอกน้อย จังหวัดนนทบุรี
- พ.ศ. ๒๕๐๐ สอบได้เปรียญธรรม ๕ ประโยค สำนักเรียนวัดกนิษฐาราม

- พ.ศ. ๒๕๐๓ สอบได้ประกาศนียบัตรครู ประถม (พ.ป.) ความรู้พิเศษสำเร็จวิชาพิมพ์ดีด ภาษาไทย ความชำนาญการ มีความชำนาญในด้านการก่อสร้างและการคำนวณ
- พ.ศ. ๒๕๐๗ เป็นเจ้าอาวาสวัดกลางเกร็ด
- พ.ศ. ๒๕๐๘ เป็นเจ้าคณะตำบลปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี และเป็นพระกรรมวาจาจารย์
- พ.ศ. ๒๕๑๕ เป็นพระอุปัชฌาย์
- พ.ศ. ๒๕๒๔ เป็นเจ้าคณะอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
- พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นเจ้าอาวาสวัดกนิษฐาราม จนถึงปัจจุบัน
- พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้รับพระราชทานสมณศักดิ์ เป็นพระราชาคณะชั้นสามัญที่ พระมงคลสิทธิญาณ เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๑
- พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้รับพระราชทานเลื่อนสมณศักดิ์ เป็นพระราชาคณะชั้นราชที่ พระราชอุดมมงคล เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

ภาพหน้าปกและภาพประกอบ

- พระครูปลัดธรรมพ ปัญญาสาโร, ดร. ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดกนิษฐาราม

บรรณานุกรม

- หนังสือพระอารามหลวง เล่ม ๑. กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, พ.ศ. ๒๕๕๑
- หนังสือที่ระลึกในพิธีถวายผ้าพระกฐินพระราชทาน ประจำปี ๒๕๖๒ ของสภาผู้แทนราษฎร ณ วัดกนิษฐาราม วรวิหาร แขวงบางยี่ขัน เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร ๒๕๖๒
- “นอกขาน” สิ่งอัศจรรย์ในวัดกนิษฐารามวรวิหาร : สยามอัศจรรย์ โดย สมาน สุดโต (ออนไลน์) ค้นเมื่อ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๕ จากเว็บไซต์โพสทูเดย์ออนไลน์ <https://www.posttoday.com/dhamma/๕๘๗๙๕๗>

ปัญหาจากข้อหาหรือกฎหมายที่น่าสนใจ

นางลีนี ยุติธรรมดำรง *

การคิดค่าปรับตามสัญญา**

ข้อเท็จจริง

เทศบาลเมือง ล. (เทศบาลฯ) ทำสัญญาจัดซื้อรถยนต์ดับเพลิงกู้ภัยที่สูงแบบกระเช้าพร้อมบันไดและอุปกรณ์ครบชุดจำนวน ๑ คัน ในราคา ๖๔,๗๐๐,๐๐๐ บาท จากบริษัท อ. (บริษัทฯ) กำหนดส่งมอบรถยนต์ในวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ต่อมาบริษัทฯ ผิดนัดไม่ส่งมอบรถยนต์ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญา เทศบาลฯ จึงทำหนังสือแจ้งสงวนสิทธิ์การปรับตามสัญญาพร้อมเร่งรัดให้ส่งมอบรถยนต์ตามสัญญา รวมทั้งได้แจ้งจำนวนเงินค่าปรับที่จะเกินร้อยละสิบของวงเงินตามสัญญา ซึ่งบริษัทฯ ได้ทำหนังสือแจ้งยินยอมเสียค่าปรับ และในวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๘ บริษัทฯ ได้ส่งมอบรถยนต์ตามสัญญาให้กับเทศบาลฯ และเทศบาลฯ ได้ตรวจรับแล้วเสร็จในวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ขณะนี้อยู่ระหว่างการจดทะเบียนรถยนต์คันดังกล่าวกับสำนักงานขนส่งจังหวัดสมุทรปราการ

ข้อหาหรือ

เทศบาลฯ จึงขอหาหรือว่า

๑. การคิดค่าปรับ เทศบาลฯ จะต้องคิดค่าปรับตั้งแต่วันที่สิ้นสุดสัญญา ถึงวันที่บริษัทฯ ผู้ขายได้แจ้งการส่งมอบรถยนต์ และคณะกรรมการตรวจรับได้ทำการตรวจรับรถยนต์คันดังกล่าวแล้ว ถูกต้องหรือไม่ หรือ

๒. เทศบาลฯ จะต้องคิดค่าปรับจากบริษัทฯ ผู้ขายตั้งแต่วันที่สิ้นสุดสัญญา จนถึงวันที่เทศบาลฯ ได้รับมอบรถยนต์ และผู้ขายโอนทะเบียนให้กับเทศบาลฯ ตามข้อกำหนดในสัญญาข้อ ๖.๒ ถูกต้องหรือไม่

คำวินิจฉัย

สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาแล้ว เห็นว่า สัญญาซื้อขายระหว่างเทศบาลฯ (ผู้ซื้อ) กับบริษัทฯ (ผู้ขาย) ระบุในข้อ ๑ (ข้อตกลงซื้อขาย) ว่า “ผู้ซื้อตกลงซื้อและผู้ขายตกลงขายรถยนต์ดับเพลิงกู้ภัยที่สูงแบบกระเช้าพร้อมบันไดฯลฯ ...” และระบุในข้อ ๓ (การส่งมอบ) ว่า “ผู้ขายจะส่งมอบสิ่งของที่ซื้อขายตามสัญญาให้แก่ผู้ซื้อ ณ เทศบาล ล.

ในวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ให้ถูกต้องและครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ แห่งสัญญานี้” โดยมีได้กำหนดเป็นเงื่อนไขแห่งการส่งมอบไว้ด้วยว่า ผู้ขายจะต้องจดทะเบียนรถคันดังกล่าวให้เสร็จสิ้นภายในกำหนดส่งมอบอีกทั้งในสัญญาข้อ ๑๐ (ค่าปรับ) ก็ได้กำหนดเป็นเงื่อนไขแห่งการปรับไว้เช่นกันว่าผู้ขายจะต้องชำระค่าปรับ หากไม่ดำเนินการจดทะเบียนรถยนต์ให้เสร็จสิ้นภายในกำหนดส่งมอบ โดยเรื่องการจดทะเบียนรถยนต์เป็นเพียงเงื่อนไขแห่งการชำระราคาตามสัญญาซื้อขายในข้อ ๖ (การชำระเงิน) ที่ระบุไว้ว่า

“(ผู้ซื้อตกลงชำระเงินค่าสิ่งของตามข้อ ๑ ให้แก่ผู้ขายเมื่อผู้ซื้อได้รับมอบสิ่งของตามข้อ ๕ ไว้โดยครบถ้วนแล้ว) (ผู้ซื้อตกลงชำระเงินค่าสิ่งของตามข้อ ๑ ให้แก่ผู้ขาย) ดังนี้

๖.๑

๖.๒ เงินที่เหลือจำนวน ๖๔,๗๐๐,๐๐๐ บาท (หกสิบสี่ล้านเจ็ดแสนบาทถ้วน) จะจ่ายให้เมื่อผู้ขายได้ส่งมอบรถยนต์ และโอนทะเบียนให้กับผู้ซื้อ และผู้ซื้อได้รับมอบสิ่งของตามข้อ ๕ ไว้โดยครบถ้วนแล้ว”

ดังนั้น หากผู้ขายส่งมอบรถยนต์ที่ซื้อขายล่าช้าเกินกำหนดเวลาตามสัญญาและคณะกรรมการตรวจรับได้ทำการตรวจรับไว้แล้ว ผู้ซื้อย่อมมีสิทธิปรับผู้ขายได้ตั้งแต่วันที่ผิดนัดจนถึงวันที่ผู้ขายส่งมอบรถยนต์ให้แก่ผู้ซื้อโดยถูกต้องครบถ้วน แต่กรณีผู้ขายไม่ได้ทำการโอนทะเบียนให้แก่ผู้ซื้อนั้น ไม่มีเหตุตามสัญญาที่ผู้ซื้อจะเรียกค่าปรับเอาจากผู้ขาย เทศบาลฯ คงมีเพียงสิทธิในการยึดหน่วงการชำระราคาไว้ตามนัยสัญญาซื้อขายข้อ ๖.๒ จนกว่าผู้ขายจะโอนทะเบียนให้แก่ผู้ซื้อแล้ว

หมายเหตุ

๑. ตามที่ผู้เขียนได้เขียนในเรื่องการคิดค่าปรับและการงดค่าปรับไว้แล้วในปัญหาจากข้อหาหรือกฎหมายที่น่าสนใจ ฉบับเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๕ แต่พบว่ายังมี

* อัยการผู้เชี่ยวชาญ สำนักงานอัยการสูงสุด ปฏิบัติราชการในหน้าที่รองเลขาธิการอัยการสูงสุด

** สำนักนอหรือสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานที่ปรึกษาทนายความ เลขรับที่ ท. ๑๓๗/๒๕๕๘

ความเข้าใจคลาดเคลื่อนในเรื่องการเรียกเบี้ยปรับกับการเรียกดอกเบี้ยผิดนัดตามนัยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๖๔ มาตรา ๓ และมาตรา ๔ อยู่เนื่อง ๆ กล่าวคือ การกำหนด “ดอกเบี้ยผิดนัด” ในบางกรณีอาจถือเป็นเบี้ยปรับ ถ้าคู่สัญญาไม่มีวัตถุประสงค์ให้ดอกเบี้ยผิดนัดดังกล่าวเป็นค่าเสียหายที่กำหนดไว้ล่วงหน้า ดังเช่น ข้อตกลงในสัญญาที่ให้คิดดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นเมื่อผิดนัด ซึ่งศาลฎีกาได้วินิจฉัยไว้ในคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๓๒๘/๒๕๕๑ ว่า ข้อตกลงให้คิดดอกเบี้ยเพิ่มในกรณีลูกหนี้ผิดนัดนั้นเป็นการกำหนดค่าเสียหายไว้ล่วงหน้าในรูปของดอกเบี้ยที่คิดเพิ่มขึ้นจากเดิม ดอกเบี้ยที่คิดเพิ่มขึ้นนี้จึงมีลักษณะเป็นเบี้ยปรับตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๗๙ ซึ่งถ้าสูงเกินส่วน ศาลมีอำนาจลดลงได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๘๓ แต่ที่ศาลอุทธรณ์ให้ลดอัตราดอกเบี้ยลงเหลือในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ยังไม่ถูกต้องเพราะตามสัญญาที่มีข้อตกลงจะชำระดอกเบี้ยตามปกติโดยไม่ผิดนัดในอัตราร้อยละ ๑๔ และ ๑๓.๗๕ ต่อปี และถ้าผิดนัดจึงจะคิดเพิ่มขึ้นจากนี้ ดังนี้ จึงเป็นเบี้ยปรับเฉพาะส่วนที่เกินจากร้อยละ ๑๔ และ ๑๓.๗๕ ต่อปี การลดลงจึงลดลงได้ต่ำสุดในอัตราร้อยละ ๑๔ และ ๑๓.๗๕ ต่อปีจะลดลงให้ต่ำกว่านี้ไม่ได้ นอกจากนี้ ยังมีคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๖๙/๒๕๑๒ ที่วินิจฉัยว่า ผู้ซื้อและผู้ขายทำสัญญาจะซื้อขายที่ดินกันไว้ว่า ตกลงกำหนดโอนที่ดินให้ผู้ซื้อหรือผู้หนึ่งผู้ใดที่ผู้ซื้อจะบุภายใน ๑ เดือนนับแต่วันทำสัญญา ถ้าพ้นกำหนดแล้ว ผู้ซื้อยังชำระเงินค่าที่ดินให้ผู้ขายไม่ได้ผู้ขายยอมขยายเวลาให้อีก ๑๕๐ วัน โดยผู้ซื้อยอมเสียดอกเบี้ยร้อยละ ๑๕ ต่อปี ในเงินค่าที่ดินที่ยังไม่ชำระสำหรับระยะเวลา ๑๕๐ วันนั้น ถ้าเกินกำหนดนี้ผู้ขายมีสิทธิเลิกสัญญาได้ทันที ดอกเบี้ยที่กำหนดไว้ตามสัญญาดังกล่าว ถือได้ว่าเป็นเบี้ยปรับ เมื่อไม่ชำระหนี้หรือไม่ชำระหนี้ให้ถูกต้องสมควร ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๗๙ เพราะเป็นค่าเสียหายจำนวนหนึ่งที่คู่สัญญาตกลงกันไว้ล่วงหน้าว่าจะชดใช้ให้ ในเมื่อผู้ซื้อไม่ชำระหนี้ในกำหนดเวลาตามสัญญา

จากคำพิพากษาศาลฎีกาดังกล่าวจะเห็นได้ว่า “เบี้ยปรับ” เป็นค่าเสียหายที่กำหนดไว้ล่วงหน้า จะเรียกชื่อว่าเบี้ยปรับ ค่าปรับ ดอกเบี้ย เงินเพิ่ม หรืออย่างไรก็ได้ หากมีลักษณะเป็นค่าเสียหายที่กำหนดไว้ล่วงหน้าย่อมเป็นเบี้ยปรับทั้งสิ้น (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๙๘๑/๒๕๑๑ ประชุมใหญ่, ๒๖๙/๒๕๑๒) และเบี้ยปรับต้องกำหนดไว้โดยสัญญา และถ้าเป็นเงิน คู่สัญญาจะต้องตกลงกันกำหนดจำนวนหรือวิธีคำนวณเบี้ยปรับไว้ด้วย^๑ ดังนั้น เมื่อลูกหนี้ไม่ชำระหนี้เจ้าหนี้มีสิทธิเรียกเอาเบี้ยปรับได้ตามสัญญา โดยไม่จำเป็นต้องพิสูจน์เรื่องค่าเสียหาย และถ้าเบี้ยปรับที่รับหรือเรียกเอานั้นสูงเกินส่วน ศาลจะลดลงเป็นจำนวนพอสมควรก็ได้ตามนัยมาตรา ๓๘๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ อย่างไรก็ตาม ถ้าลูกหนี้ได้ใช้เงินตามเบี้ยปรับที่สูงเกินส่วนนั้นแล้ว สิทธิเรียกร้องขอลดเบี้ยปรับก็ย่อมหมดไปด้วย ตามมาตรา ๓๘๓ วรรคหนึ่ง เพราะการกระทำของลูกหนี้ดังกล่าวเท่ากับเป็นการยอมรับโดยปริยายแล้วว่าเบี้ยปรับนั้นไม่สูงเกินไป^๒

แต่คำว่า “ดอกเบี้ยผิดนัด” ในบางกรณี เช่น ดอกเบี้ยผิดนัดตามนัยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๖๔ มาตรา ๓ และมาตรา ๔ (ซึ่งเท่ากับอัตราร้อยละห้าต่อปี) นั้น ผู้เขียนเห็นว่าไม่ใช่เป็นการกำหนดค่าเสียหายไว้ล่วงหน้าอันมีลักษณะเป็นเบี้ยปรับ แต่เป็นอัตราดอกเบี้ยผิดนัดตามที่กฎหมายกำหนด ไม่ใช่เกิดขึ้นจากข้อตกลงของคู่สัญญา อาทิ ในสัญญากู้ยืมเงิน ไม่ว่าจะมิข้อตกลงในสัญญากู้ยืมเงินให้ดอกเบี้ยกันหรือไม่ก็ตาม เมื่อผู้กู้ผิดนัดผู้ให้กู้ก็มีสิทธิเรียกดอกเบี้ยในฐานผิดนัดในอัตราร้อยละ ๕ (หรือร้อยละ ๗.๕ ตามกฎหมายเดิม) ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๒๔ ประกอบมาตรา ๗ ได้ (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๔๖๗/๒๕๓๕) ดอกเบี้ยผิดนัดตามนัยมาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง ดังกล่าวจึงมิใช่เบี้ยปรับและศาลมีอำนาจลดลงตามนัยมาตรา ๓๘๓ ได้ อย่างไรก็ตาม มาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง ตอนท้าย ได้กำหนดด้วยว่า “ถ้าเจ้าหนี้อาจจะเรียกดอกเบี้ยได้สูงกว่านั้นโดยอาศัยเหตุอย่างอื่นอันชอบด้วยกฎหมาย ก็ให้คงดอกเบี้ยต่อไปตามนั้น”

^๑ ไชยยศ เหมะรัชตะ, *กฎหมายว่าด้วยสัญญา*, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์นิติบรรณการ, ๒๕๒๗), ๔๕๔-๔๕๕.

^๒ เรื่องเดียวกัน, ๔๖๕.

ซึ่งอัตราดอกเบี้ยในกรณีนี้ หมายความว่ารวมถึงอัตราดอกเบี้ยที่กำหนดขึ้นตามความตกลงของคู่สัญญา แต่ก็ไม่เกินอัตราที่กฎหมายกำหนด^๓ ทั้งนี้ จากที่กล่าวมาข้างต้น อัตราดอกเบี้ยผิดนัดในส่วนที่ตกลงกันเกินกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนดดังกล่าว ก็อาจถือข้อตกลงในสัญญาที่ให้คิดดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นเมื่อผิดนัดที่ศาลฎีกาได้มีแนววินิจฉัยว่าเป็นกรณีที่คู่สัญญากำหนดเบี้ยปรับไว้ในสัญญา และเมื่อเป็นเบี้ยปรับศาลจึงอาจปรับลดลงได้

๒. แต่อย่างไรก็ดี ถ้าดอกเบี้ยที่เจ้าหนี้คิดเพิ่มขึ้นนั้นเป็นดอกเบี้ยที่เจ้าหนี้อาจเรียกจากลูกหนี้เพิ่มขึ้นได้ไม่ว่าลูกหนี้จะผิดนัดหรือไม่ก็ตาม เช่นนี้ไม่มีลักษณะเป็นเบี้ยปรับศาลจะลดดอกเบี้ยลงตามมาตรา ๓๘๓ ไม่ได้ ดังเช่นที่ศาลฎีกาได้วินิจฉัยไว้ใน**คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๖๙๐/๒๕๕๓** ว่าข้อตกลงเรื่องอัตราดอกเบี้ยที่ระบุไว้ในหนังสือสัญญากู้เงินที่ให้โจทก์คิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๙ ต่อปี หมายความว่า ไม่ว่าจำเลยจะผิดนัดชำระหนี้หรือไม่ก็ตาม โจทก์ย่อมมีสิทธิคิดดอกเบี้ยเอาจากจำเลยในอัตราดังกล่าวตามสัญญาได้ ดังนี้ จึงไม่ใช่เบี้ยปรับ แม้ทางปฏิบัติโจทก์จะผ่อนผันให้โดยคิดดอกเบี้ยไม่ถึงร้อยละ ๑๙ ต่อปี โดยเริ่มแรกคิดเพียงร้อยละ ๑๒.๒๕ ต่อปี และต่อมาปรับเพิ่มขึ้นจนถึงร้อยละ ๑๙ ต่อปี ก็ไม่ทำให้อัตราดอกเบี้ยในส่วนนี้กลายเป็นเบี้ยปรับแต่อย่างใด และ**คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๙๐/๒๕๕๖** สัญญากู้เบิกเงินเกินบัญชีระบุว่า “ผู้กู้ยอมชำระดอกเบี้ยให้แก่ผู้ให้กู้ในอัตรตามที่ผู้ให้กู้ประกาศกำหนดเป็นคราว ๆ ไป และผู้กู้ยอมให้ผู้ให้กู้เปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยได้ตามที่ผู้ให้กู้ประกาศกำหนดโดยที่ผู้ให้กู้ไม่จำเป็นต้องแจ้งให้ผู้ถูกรับแต่อย่างใด” เป็นการคิดดอกเบี้ยได้แม้จำเลยจะไม่ผิดนัดชำระหนี้ จึงมิใช่เป็นเบี้ยปรับ

๓. การเรียกเอาเบี้ยปรับนั้น ไม่ตัดสิทธิเจ้าหนี้ที่จะเรียกเอาค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา ๒๒๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งเป็นการเรียกค่าเสียหายตามความเป็นจริง หากเจ้าหนี้ได้รับความเสียหายมากกว่าเบี้ยปรับ ก็มีสิทธิพิสูจน์ได้^๔ เว้นแต่จะได้อำนาจสัญญา

ตกลงยกเว้นไว้เป็นอย่างอื่น ทั้งนี้ ตามมาตรา ๓๘๐ วรรคสอง บัญญัติให้เจ้าหนี้มีสิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนเพื่อการไม่ชำระหนี้ โดยเรียกเอาเบี้ยปรับอันจะพึงรับนั้นในฐานะเป็นจำนวนน้อยที่สุดแห่งค่าเสียหาย ตามมาตรา ๓๘๐ วรรคสอง และมาตรา ๓๘๑ วรรคสอง ก็ได้บัญญัติให้เจ้าหนี้มีสิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนในมูลชำระหนี้ไม่ถูกต้องสมควร (กรณีลูกหนี้ได้สัญญาไว้ว่าจะให้เบี้ยปรับเมื่อตนไม่ชำระหนี้ให้ถูกต้องสมควร) ว่านอกจากเจ้าหนี้จะเรียกให้ชำระหนี้ เจ้าหนี้ยังเรียกเอาเบี้ยปรับอันจะพึงรับนั้นอีกด้วยก็ได้ โดยให้บังคับตามบทบัญญัติแห่งมาตรา ๓๘๐ วรรคสอง อย่างไรก็ดี ถ้าเจ้าหนี้อยอมรับชำระหนี้โดยยังมีได้รับเบี้ยปรับ เจ้าหนี้จะเรียกเอาเบี้ยปรับได้ต่อเมื่อได้บอกสงวนสิทธิต่อลูกหนี้ไว้ในเวลาชำระหนี้ (มาตรา ๓๘๑ วรรคสาม) แต่การที่ลูกหนี้ชำระหนี้ยังไม่ครบถ้วนตามสัญญา ถือไม่ได้ว่าเจ้าหนี้อยอมรับชำระหนี้แล้ว เจ้าหนี้ไม่ต้องบอกสงวนสิทธิ เจ้าหนี้จะต้องบอกสงวนสิทธิก็ต่อเมื่อเป็นการชำระหนี้สิ้นเชิง^๕ ดังคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๐๗๘/๒๕๕๖ ที่วินิจฉัยว่า ข้อตกลงที่เรียกกันว่า “ค่าปรับ” เมื่อผิดสัญญา นั้น ก็คือค่าสินไหมทดแทนที่กำหนดกันไว้ล่วงหน้านั่นเอง ข้อความในสัญญาที่มีความว่า “ฯลฯ หากปรากฏว่าผู้ขายไม่ส่งมอบไม้ให้กับผู้ซื้อให้ครบภายในเวลาดังกล่าวข้างต้น ผู้ซื้อ มีสิทธิบอกเลิกสัญญาทันที ฯลฯ” นั้นหมายความว่า เป็นความตกลงให้ผู้ซื้อ มีสิทธิบอกเลิกสัญญาเท่านั้น หาใช่เป็นบทบังคับว่าผู้ซื้อจะต้องใช้สิทธิทันทีจึงจะได้ค่าปรับไม่ การที่ผู้ซื้อ มีสิทธิบอกเลิกสัญญาแต่ยังไม่ใช้สิทธินั้น ผ่อนผันให้ผู้ขายได้แก้ตัวโดยเห็นใจผู้ขายต่อมาด้วยความขอร้องของผู้ขายนั้น หากทำให้ผู้ซื้อหมดสิทธิเรียกค่าปรับในที่สุดอย่างใดไม่ และตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๘๑ วรรคสาม ที่มีข้อความว่า “ถ้าเจ้าหนี้อยอมรับชำระหนี้แล้ว จะเรียกเอาเบี้ยปรับได้ต่อเมื่อได้บอกสงวนสิทธิไว้เช่นนั้น” นี้หมายความว่าลูกหนี้ได้ชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้โดยสิ้นเชิงแล้ว ถ้าลูกหนี้อยังชำระหนี้ให้เจ้าหนี้ไม่ครบจำนวน กรณีก็ยังไม่เข้ามาตรา ๓๘๑ วรรคสาม

^๓ ข้อพิจารณาเกี่ยวกับพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๖๔ ในกรณีการแก้ไขมาตรา ๒๒๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังมีรายละเอียดปรากฏตามหนังสือสำนักงานศาลยุติธรรม ด่วนที่สุด ที่ ศย ๐๑๖/ว ๔๑๑ ลงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๔ เรื่อง ข้อพิจารณาเกี่ยวกับพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๖๔

^๔ ไชยยศ เหมะรัชตะ, *กฎหมายว่าด้วยสัญญา*, ๔๗๐.

^๕ เรื่องเดียวกัน, ๔๗๑.

ลักษณะเฉพาะของภาษาอังกฤษกฎหมาย (๑) : การใช้ Doublets and Triplets

เชิดเกียรติ อินทเสมอ *

Key Feature of Legal English (1) : Using of Doublets and Triplets

มณฑล อรรถกฤษณกุล **

๑. ความนำ

ภาษาเฉพาะสำหรับวิชาชีพ (Professional Language) คือภาษาที่ผู้เชี่ยวชาญในศิลปวิทยาการในวิชาชีพแขนงนั้นเป็นผู้ใช้ ซึ่งจะแตกต่างจากภาษาที่ใช้กันอยู่ในชีวิตประจำวัน (Language in Everyday Use/Ordinary Language) จนบางครั้งเจ้าของภาษาเองยังมีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อน หรือไม่เข้าใจถึงความหมายและเจตนารมณ์ที่แท้จริง^๑ รวมถึงการใช้ภาษาไม่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ ส่งผลให้เกิดความหมายที่คลาดเคลื่อน ไม่ตรงกับเจตนารมณ์ของผู้ใช้ หรือเป็นการใช้คำฟุ่มเฟือย ตัวอย่างภาษาเฉพาะสำหรับวิชาชีพ (Professional Language) เช่น ภาษากฎหมาย (Legal Language)^๒ ซึ่งเป็นภาษาเฉพาะสำหรับนักกฎหมาย มีทั้งคำศัพท์ทางกฎหมาย (Legal Vocabulary) ไวยากรณ์ทางกฎหมาย (Legal Grammar) รวมถึงรูปแบบการเรียงประโยค (Style and Form of Expression) ที่มีลักษณะเป็นเอกลักษณ์เฉพาะ

๒. ความหมายและที่มาของ “Doublets and Triplets”

“Doublets and Triplets” หมายถึง การใช้คำที่มีความหมายคล้ายกันสองคำขึ้นไปและมีการเชื่อมคำด้วยคำสันธาน “และ” (and) หรือ “หรือ” (or) เพื่อ

แสดงออกถึงสิ่ง ๆ เดียว การใช้คำที่มีความหมายคล้ายคลึงกันซ้ำในทีเดียวกันเช่นนี้ เป็นลักษณะเฉพาะของภาษาอังกฤษกฎหมาย (Legal English) ซึ่งไม่ค่อยพบเห็นในภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน (Language in Everyday Use/Ordinary Language)

ในแง่มุมทางประวัติศาสตร์ การใช้ Doublets and Triplets มีที่มาจากการใช้ภาษาในอดีต เนื่องจากพระเจ้าแผ่นดินประเทศอังกฤษบางพระองค์ทรงพระราชดำรัสภาษาอื่น (เช่นภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน หรือภาษาละติน) เป็นภาษาหลัก ส่งผลให้ราชสำนัก รวมถึงศาลได้รับอิทธิพลของการใช้ภาษานั้น ๆ ตามพระราชนิยม^๓ ในขณะที่ประชาชนใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลัก ดังนั้น ในการจัดทำเอกสารทางกฎหมายต่าง ๆ เช่น สัญญา ตั๋วทบทกฎหมาย รวมถึงการตัดสินคดี จึงปรากฏทั้งภาษาราชการหรือภาษาของศาล (ซึ่งเป็นภาษาอื่น) และภาษาอังกฤษรวมอยู่ด้วยกัน เพื่อให้แน่ใจว่า ขนชั้นผู้ปกครองและผู้ถูกปกครองสามารถเข้าใจถึงความหมายของคำได้อย่างตรงกัน^๔ แม้ในภายหลังภาษาอังกฤษได้กลายเป็นทั้งภาษาราชการและภาษาของศาลของประเทศอังกฤษ^๕ แล้ว การใช้ Doublets and Triplets ยังปรากฏอยู่ทั่วไปจนกลายเป็นลักษณะเฉพาะของภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมาย จนกระทั่งเกิดประเด็นขบขันว่า เหตุที่นักกฎหมายนิยมใช้

* น.บ. (จุฬา), นบ.ท., LL.M. (American), LL.M. (Washington) อัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายการอนุญาตโตตุลาการ ๒

** น.บ. (เชียงใหม่), นบ.ท., น.ม. (ศรีปทุม), LL.M. (Bucerius) อัยการประจำกอง สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายการอนุญาตโตตุลาการ ๒ ที่ปรึกษาทนายความกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

^๑ ศันนัทภรณ์ โสถถิพันธ์. (๒๕๖๕๒). คำอธิบายหลักพื้นฐานของกฎหมายเอกชน. กรุงเทพฯ : วิญญูชน, หน้า ๑๑๖ - ๑๑๗

^๒ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ รวมถึงภาษาหลักต่าง ๆ ล้วนแล้วแต่มีภาษากฎหมายเป็นการเฉพาะทั้งสิ้น

^๓ พระเจ้าแผ่นดินอังกฤษพระองค์แรกที่ตรัสภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่คือ King Henry IV ซึ่งทรงครองราชย์ระหว่าง ค.ศ. ๑๓๙๙ - ๑๔๑๓

^๔ Wydick, R. C. & Sloan, A. E. (2019). Plain English for Lawyers. (6th Ed). Durham, North Carolina : Carolina Academic Press, pages 31 - 32

^๕ ในที่นี้หมายถึงประเทศอังกฤษ ก่อนที่จะมีการสถาปนาบริเตนใหญ่ (Great Britain) หรือสหราชอาณาจักร (the United Kingdom) ขึ้น

Doublets and Triplets ก็เนื่องจากว่า ในการร่างสัญญา นักกฎหมายจะคิดคำร่างสัญญาเป็นรายคำ การใช้คำซ้ำ ๆ ทำให้นักกฎหมายคิดค่าแรงได้มากขึ้น

๓. ตัวอย่างการใช้ Doublets and Triplets

Alter or Change (n. or v.) หมายถึง การแก้ไขเปลี่ยนแปลง

คำว่า Alter และ Change มีความหมายในทำนองเดียวกัน คือ การเปลี่ยนแปลงแก้ไข แต่ส่วนที่แตกต่างกันนั้น คือ คำว่า Alter หมายถึง การแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายละเอียดหรือแก้ไขบางส่วน ในส่วนกรณีของคำว่า Change หมายถึง การเปลี่ยนแปลงหรือแปลงโฉมสิ่งนั้น ๆ ให้แตกต่างไปจากเดิมโดยสิ้นเชิง

Assault and Battery (n.) หมายถึง การทำร้าย
คำว่า Assault และ Battery มีความหมายในทำนองเดียวกัน คือ การประทุษร้ายในชีวิตประจำวัน ผู้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลักใช้คำทั้งสองคำนี้สลับกันไปได้ โดยเข้าใจว่าทั้งสองคำมีความหมายเหมือนกัน แต่ในทางกฎหมาย คำว่า Assault หมายถึง การประทุษร้ายด้วยวาจาหรือการข่มขู่ว่าจะใช้กำลังประทุษร้ายผู้เสียหาย ส่วนกรณี คำว่า Battery หมายถึง การใช้กำลังประทุษร้ายต่อตัวผู้เสียหายโดยตรง เช่น การชก การผลัก เป็นต้น

Heir (s) and Successor (s) (n.) หมายถึง ทายาท

คำว่า Heir และ Successor มีความหมายในทำนองเดียวกัน คือ ทายาทหรือผู้รับช่วงต่อ แต่มีความแตกต่างคือ คำว่า Heir หมายถึง การได้รับสืบทอดอันเนื่องมาจากความเป็นทายาทหรือการสืบทอดทางสายโลหิต ส่วนกรณีของคำว่า Successor หมายถึง การได้รับสืบทอดกิจการหรือตำแหน่ง เช่น ผู้รับช่วงต่อเป็นประธานบริษัท ผู้รับช่วงต่อเป็นอธิบดีกรม เป็นต้น

Law and Order (n.) หมายถึง กฎหมาย
คำว่า Law และ Order หมายถึง สิ่งที่ต้องปฏิบัติตามเช่นเดียวกัน ซึ่งคำว่า Law หมายถึง กฎหมาย ส่วนคำว่า Order หมายถึง คำสั่งหรือระเบียบ

Legal and Valid (adj.) หมายถึง ความชอบด้วยกฎหมาย

คำว่า Legal และ Valid มีความหมายในทำนองเดียวกัน แต่กรณีคำว่า Legal หมายถึง ความชอบ

ด้วยกฎหมาย ส่วนกรณีคำว่า Valid หมายถึง สมบูรณ์หรือถูกต้อง

Null and Void (adj.) หมายถึง โฆษะ

คำว่า Null and Void มีความหมายในทำนองเดียวกัน ซึ่งคำว่า Null หมายถึง เสียเปล่า ไม่เคยเกิดขึ้น ส่วนกรณีคำว่า Void หมายถึง โฆษะกรรม นักกฎหมายจึงมักใช้วลีว่า Null and Void แต่หากเป็นบุคคลทั่วไปมักใช้เพียงคำว่า Void

Terms and Conditions (n.) หมายถึง เงื่อนไข

คำว่า Terms and Conditions หมายถึง เงื่อนไขและรายละเอียดในสัญญา ซึ่งเป็นที่นิยมและมีการนำไปใช้จนเป็นที่ยอมรับและเข้าใจเป็นการทั่วไป แม้แต่บุคคลซึ่งไม่ใช่ นักกฎหมายก็มักจะใช้สองคำนี้คู่กันเสมอ

Cancel, Annul and Set Aside (v.) หมายถึง ยกเลิก

คำว่า Cancel, Annul and Set Aside มีความหมายในทำนองเดียวกัน ซึ่งคำว่า Cancel หมายถึง ยกเลิก ส่วนคำว่า Annul หมายถึง ทำให้ไม่มีผลบังคับอีกต่อไป และในกรณีคำว่า Set Aside หมายถึง เพิกถอน

Arbitrary, Capricious and Unreasonable (adj.) หมายถึง ความไร้เหตุผล

คำว่า Arbitrary, Capricious และ Unreasonable มีความหมายในทำนองเดียวกัน ซึ่งเป็นการใช้ในกรณีเมื่อประสงค์แสดงความไม่เห็นพ้องด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการโต้แย้งคำสั่ง โดยคำว่า Arbitrary หมายถึง ตามอำเภอใจ คำว่า Capricious หมายถึง เอาแน่เอานอนไม่ได้ และกรณีคำว่า Unreasonable หมายถึง โดยไม่มีเหตุผล

Give, Devise and Bequeath (v.) หมายถึง ให้

คำว่า Give, Devise และ Bequeath มีความหมายในทำนองเดียวกันว่า “ให้” แต่มีความแตกต่างกัน เนื่องจากคำว่า Give เป็นการยกให้ (สัญญาให้โดยเสน่หา) โดยผู้ให้ยังมีชีวิตอยู่ ส่วนกรณีคำว่า Devise และ Bequeath นั้น โดยทั่วไปหมายถึง การให้ซึ่งจะมีผลหลังจากผู้ให้ถึงแก่ความตาย (การทำพินัยกรรมยกให้) โดยคำว่า Bequeath มีความหมายที่มีขอบเขตกว้างกว่า โดยหมายถึงการให้ทรัพย์สินใด ๆ ก็ได้ แต่กรณีคำว่า Devise นั้นมักใช้กับกรณีการให้อสังหาริมทรัพย์เท่านั้น

Signed, Sealed, and Delivered (v.) หมายถึง ดำเนินการโดยชอบ

คำว่า Sign, Seal และ Deliver มีความหมายในทำนองเดียวกัน ซึ่ง Triplets นี้มักถูกนำไปใช้ในลักษณะของวลี หมายถึงได้ดำเนินการถูกต้องตามกฎหมายแล้วทุกประการ โดยประกอบด้วยขั้นตอนสามประการ คือ ลงนามแล้ว (signed), ประทับตราแล้ว (sealed) และส่งมอบแล้ว (delivered)

๔. หลักเกณฑ์และข้อควรระวังในการใช้ Doublets and Triplets

เนื่องจาก Doublets and Triplets มีต้นกำเนิดมาจากการใช้ภาษาในอดีตดั้งที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้การใช้ Doublets and Triplets มีลักษณะค่อนข้างตายตัว ซึ่งจะไม่มีการนำคำอื่นใดมาผสมกันเพื่อให้เกิด Doublets and Triplets ขึ้นใหม่อีก เช่น คำว่า “ลิขสิทธิ์” ในระบบกฎหมายคอมมอนลอว์ใช้คำว่า “Copyrights” แต่ในระบบกฎหมายซีวิลลอว์ใช้คำว่า “Rights of the Author” (Fr: droit d’auteur และ De: Urheberrecht) แต่ใน Legal English จะไม่มีการสร้าง Doublets ใหม่ว่า Copyrights and Rights of the Author ขึ้นมา

นอกจากนี้ การใช้ Doublets and Triplets ต้องใช้โดยไม่มีการสลับที่คำ เช่น “Legal and Valid” เป็น Legal English Doublets ซึ่งเป็นที่ยอมรับเป็นการทั่วไปโดยนักกฎหมาย แต่ถ้าหากมีการสลับเป็น Valid and Legal เช่นนี้ไม่ถือว่าเป็น Doublets ที่ถูกต้อง

แม้ Doublets and Triplets ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในวงการของนักกฎหมาย แต่ก็มีเสียงสะท้อนว่าเป็นการใช้คำที่ฟุ่มเฟือยซ้ำซ้อนโดยไม่จำเป็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันซึ่งมีความพยายามทำให้ภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมายเป็นภาษามีความเรียบง่ายมากยิ่งขึ้น^๖ โดยคำนึงถึงผู้อ่านซึ่งไม่ใช่ชนนักกฎหมาย ซึ่งมีจำนวนมากกกว่านักกฎหมาย เช่น คำว่า Null and Void หากคนทั่วไปอ่านอาจเกิดความสงสัยว่า มีความหมายแตกต่างไปจาก Void ซึ่งแปลว่าโมฆะตามที่ตนเข้าใจหรือไม่ เป็นต้น

นอกจากนี้ ในการใช้ Doublets and Triplets ยังต้องคำนึงถึงภาษาเฉพาะในแต่ละแขนงสาขาวิชาทางนิติศาสตร์ด้วย เช่น คำว่า Cancel, Annul and Set Aside นักกฎหมายทั่วไปจะใช้หมายความว่า ยกเลิก แต่ในสาขาวิชาอื่นเกี่ยวกับการระงับข้อพิพาททางอนุญาโตตุลาการนั้น คำว่า Set Aside เป็นคำศัพท์ที่มีความหมายเฉพาะ คือ เพิกถอน ซึ่งจะใช้กับคำชี้ขาด^๗ ดังนั้น ในการเขียนเอกสารที่เกี่ยวกับการอนุญาโตตุลาการ จะต้องไม่ใช่ Cancel, Annul and Set Aside หากแต่ต้องใช้คำว่า Set Aside เท่านั้น

๕. Doublets and Triplets ในภาษากฎหมายไทย

โดยทั่วไป ภาษากฎหมายไทยมักมีการใช้ถ้อยคำที่เป็นทางการและใช้คำที่เหมือนกันเพื่อแสดงให้เห็นว่าผู้ร่างมุ่งหมายกล่าวถึงสิ่งเดียวกันหรือเพื่อสื่อให้ผู้อ่านเข้าใจว่ามีความหมายและเจตนารมณ์ให้เกิดการตีความเช่นเดียวกัน ดังนั้น การใช้คำที่แตกต่างกัน แม้มีความหมายคล้ายคลึงกัน แต่ก็แสดงถึงว่าเจตนารมณ์ของผู้ร่างเอกสารนั้น ๆ ประสงค์ให้ทั้งสองคำนั้นมีความหมายที่แตกต่างกันเช่น คำว่า ผลกำไรหรือรายได้ (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๗๘) คำทั้งสองคำนี้มีความที่แตกต่างกัน ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า โดยทั่วไปไม่มีการใช้ Doublets and Triplets ในภาษากฎหมายไทย

อย่างไรก็ตาม ด้วยอิทธิพลและความสำคัญของภาษาอังกฤษกฎหมาย ทำให้บางครั้ง ผู้อ่านอาจพบเห็นลักษณะการใช้ Doublets and Triplets ในภาษาไทย อันอาจเนื่องมาจากการแปลเอกสารจากภาษาต่างประเทศ หรือผู้ซึ่งสำเร็จการศึกษาจากต่างประเทศ อาจมีการใช้คำที่มีลักษณะคล้ายกับ Doublets and Triplets ในภาษาไทยกฎหมายไทยได้ เช่น โดยและระหว่าง ซึ่งน่าจะมาจาก By and Between เป็นต้น

^๖ Haigh, R. (2018). Legal English.(5th Ed).New York : Routledge, page 61

^๗ โปรดดู New York Convention Article V 1 (e)

วิเคราะห์ข้อสอบกฎหมาย : วิธีการตอบและตัวอย่าง

รวินท์ ชัยภิวัตรภักดี*

ข้อสอบอัยการผู้ช่วย สนามเล็ก พ.ศ. ๒๕๖๔ วิชากฎหมายองค์การอัยการและพนักงานอัยการ

คำถาม

ข้อ ๒ นายสมชายเป็นบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายของ นายดำกับนางแมว หลังจากนายดำถึงแก่ความตาย นางแมว จดทะเบียนสมรสกับนายเขียว ก่อนสมรสนายเขียวซื้อที่ดิน ทำสวนทุเรียนจำนวน ๒ ไร่ ราคา ๑,๒๐๐,๐๐๐ บาท วันหนึ่งนายเขียวขับรถยนต์พานางแมวกลับบ้านด้วยความเร็วสูงจนรถเสียหลักชนต้นไม้ข้างทางเป็นเหตุให้นางแมวถึงแก่ความตาย นายเขียวจึงถูกดำเนินคดีอาญา และพนักงานอัยการยื่นฟ้องคดีนายเขียวในความผิดฐาน กระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายและ ทรัพย์สินเสียหายต่อศาล และนายสมชายยื่นคำร้องต่อศาล ในคดีที่พนักงานอัยการฟ้องนายเขียว เพื่อขอให้บังคับ นายเขียวชดใช้ค่าสินไหมทดแทนกรณีทำให้นางแมว เสียชีวิต นายเขียวให้การรับสารภาพ ศาลมีคำพิพากษา ลงโทษจำคุกนายเขียว ๓ ปี ปรับ ๑๐๐,๐๐๐ บาท โทษจำคุก ให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๒ ปี และให้นายเขียวชดใช้ค่า สินไหมทดแทนแก่นายสมชายเป็นเงิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ต่อมานายเขียวไม่ชำระค่าปรับตามคำพิพากษาและไม่ชดใช้ ค่าสินไหมทดแทนแก่นายสมชายตามคำพิพากษา ศาล จึงออกหมายบังคับคดีให้พนักงานอัยการเพื่อขอให้บังคับ โทษปรับจากนายเขียว โดยให้ชำระค่าฤชาธรรมเนียมเกี่ยวกับการ ยึดทรัพย์ด้วย และนายสมชายได้ยื่นหนังสือพร้อมหมาย บังคับคดีขอให้พนักงานอัยการดำเนินการเพื่อยึดที่ดิน สวนทุเรียนบังคับคดีในส่วนของค่าสินไหมทดแทนตาม คำพิพากษาแก่นายสมชายด้วย

ให้วินิจฉัยว่า

(๑) การที่ศาลออกหมายบังคับคดีให้พนักงาน อัยการเพื่อบังคับโทษปรับจากนายเขียว กับให้ชำระค่าฤชา ธรรมเนียมเกี่ยวกับการยึดทรัพย์ด้วยนั้น อยู่ในอำนาจ หน้าที่ที่พนักงานอัยการจะดำเนินการให้ได้หรือไม่ อย่างไร

(๒) พนักงานอัยการมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการ บังคับคดีในส่วนของค่าสินไหมทดแทนแก่นายสมชาย

ได้หรือไม่

ธงคำตอบข้อ ๒

(๑) เมื่อนายเขียวถูกดำเนินคดีอาญาและศาล พิพากษาลงโทษปรับ ๑๐๐,๐๐๐ บาท แล้วนายเขียว ไม่ชำระค่าปรับ นายเขียวจะต้องถูกยึดทรัพย์สินใช้ค่าปรับ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙ การที่ศาลออก หมายบังคับคดีให้พนักงานอัยการเพื่อบังคับโทษปรับจาก นายเขียว จึงเป็นการบังคับคดีอาญาเฉพาะในส่วนของการ ยึดทรัพย์สินใช้ค่าปรับตามคำพิพากษาในคดีอาญาซึ่ง ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙/๑ วรรคสอง กำหนด ให้พนักงานอัยการมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการบังคับค่าปรับ ได้ และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติองค์กรอัยการและ พนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๑๔ (๗) ซึ่งบัญญัติให้ พนักงานอัยการมีอำนาจและหน้าที่ดำเนินการตามที่เห็น สมควรเกี่ยวกับการบังคับคดีอาญาเฉพาะในส่วนของการ ยึดทรัพย์สินใช้ค่าปรับตามคำพิพากษา โดยกฎหมายทั้งสอง ฉบับต่างกำหนดห้ามมิให้เรียกค่าฤชาธรรมเนียมจาก พนักงานอัยการในการดำเนินการบังคับค่าปรับดังกล่าว ดังนั้น พนักงานอัยการจึงมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการบังคับ ให้ชำระค่าปรับจากนายเขียวได้โดยพนักงานอัยการไม่ต้อง ชำระค่าฤชาธรรมเนียมในการบังคับคดี

(๒) การยื่นคำร้องขอบังคับนายเขียวชดใช้ค่า สินไหมทดแทนกรณีทำให้นางแมวเสียชีวิต ในคดีที่พนักงาน อัยการเป็นโจทก์ฟ้องนายเขียวในคดีอาญาฐานกระทำโดย ประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย เป็นกรณีนาย สมชายซึ่งเป็นผู้เสียหายใช้สิทธิเรียกค่าสินไหมทดแทนตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๔/๑ ซึ่งให้ถือว่าคำร้องดังกล่าวเป็นคำฟ้องตามบทบัญญัติแห่ง ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง และผู้เสียหายอยู่ใน สถานะโจทก์คดีส่วนแพ่ง การที่ศาลพิพากษาให้นายเขียว ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่นายสมชายเป็นเงิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท จึงเป็นคำพิพากษาในส่วนแพ่ง การดำเนินการบังคับคดีตามคำพิพากษาดังกล่าวให้แก่

* อัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานที่ปรึกษากฎหมาย

นายสมชายเป็นการบังคับคดีแพ่งให้กับเอกชน ไม่ใช่การบังคับคดีแพ่งแทนรัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐ ซึ่งพนักงานอัยการได้รับดำเนินคดีให้ตามพระราชบัญญัติองค์การอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๒๓ (๔) พนักงานอัยการจึงไม่มีอำนาจดำเนินการบังคับคดีในส่วนของค่าสินไหมทดแทนให้แก่ นายสมชาย

วิเคราะห์

ข้อสอบข้อนี้เป็นข้อสอบวิชากฎหมายองค์การอัยการและพนักงานอัยการซึ่งมีการสอบเฉพาะในสนามสอบอัยการผู้ช่วยเท่านั้น ไม่ว่าจะเป็สนามใหญ่ สนามเล็ก หรือสนามจิ๋วก็ตาม แต่ไม่มีการจัดสอบในสนามสอบเนติบัณฑิตและผู้ช่วยผู้พิพากษาเอกเช่นเดียวกับการสอบวิชาพระธรรมนุญศาลยุติธรรมที่มีการสอบในสนามเนติบัณฑิตและผู้ช่วยผู้พิพากษา แต่ไม่มีการสอบในสนามอัยการผู้ช่วย ทั้งนี้ก็เนื่องจากผู้ประสงค์จะเป็นพนักงานอัยการย่อมต้องถูกวัดความรู้ในกฎหมายหลักที่กำหนดอำนาจและหน้าที่ของพนักงานอัยการด้วย

ในส่วนประเด็นตามข้อสอบข้อนี้ มีประเด็นหลักว่าพนักงานอัยการจะมีอำนาจและหน้าที่ดำเนินการบังคับคดีตามโจทก์หรือคำถามได้หรือไม่ อย่างไร ซึ่งสามารถแยกเป็นประเด็นย่อยได้สองประเด็นด้วยกัน ดังนี้

๑. ประเด็นที่ ๑ พนักงานอัยการมีอำนาจและหน้าที่บังคับโทษปรับคดีอาญาโดยยึดทรัพย์สินใช้ค่าปรับตามคำพิพากษาคดีนี้ได้หรือไม่ และหากพนักงานอัยการมีอำนาจและหน้าที่ดังกล่าวแล้ว พนักงานอัยการต้องชำระค่าฤชาธรรมเนียมให้กับศาลหรือไม่

โดยข้อเท็จจริงตามคำถามได้ความว่า นายเชียวถูกศาลพิพากษาลงโทษจำคุก ๓ ปี และปรับ ๑๐๐,๐๐๐ บาท โดยโทษจำคุกให้รอกการลงโทษไว้มีกำหนด ๒ ปี แต่นายเชียวไม่ชำระค่าปรับ นายเชียวจึงจะต้องถูกยึดทรัพย์สินใช้ค่าปรับตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙ ซึ่งกำหนดว่า ผู้ใดต้องโทษปรับและไม่ชำระค่าปรับภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ศาลพิพากษา ผู้นั้นจะต้องถูกยึดทรัพย์สินหรืออายัดสิทธิเรียกร้องในทรัพย์สินเพื่อใช้ค่าปรับหรือมิฉะนั้นจะต้องถูกกักขังแทนค่าปรับ และตามมาตรา ๒๙/๑ กำหนดว่า กรณีที่ผู้ต้องโทษปรับไม่ชำระค่าปรับภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง ให้ศาลมีอำนาจออกหมายบังคับคดีเพื่อยึดทรัพย์สินหรืออายัดสิทธิเรียกร้องในทรัพย์สินของผู้นั้นเพื่อใช้ค่าปรับ โดยให้เจ้าพนักงานศาลที่ได้รับแต่งตั้งและพนักงานอัยการเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการ

บังคับคดีและให้เจ้าพนักงานบังคับคดีมีอำนาจหน้าที่ยึดทรัพย์สินหรืออายัดสิทธิเรียกร้องในทรัพย์สินของผู้ต้องโทษปรับและขายทอดตลาดตามที่ได้รับแจ้งจากศาลหรือพนักงานอัยการ ทั้งนี้ มีให้หน่วยงานของรัฐเรียกค่าฤชาธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายจากผู้ดำเนินการบังคับคดี อีกทั้งตามพระราชบัญญัติองค์การอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๑๔ (๗) ก็กำหนดให้พนักงานอัยการมีอำนาจและหน้าที่ดำเนินการตามที่เห็นสมควรเกี่ยวกับการบังคับคดีอาญาเฉพาะในส่วนของการยึดทรัพย์สินใช้ค่าปรับตามคำพิพากษา โดยห้ามมิให้เรียกค่าฤชาธรรมเนียมจากพนักงานอัยการในการดำเนินการบังคับค่าปรับดังกล่าวด้วย

๒. ประเด็นที่ ๒ พนักงานอัยการมีอำนาจและหน้าที่ดำเนินการบังคับคดีในส่วนของค่าสินไหมทดแทนที่ศาลคดีนี้พิพากษาให้แก่ผู้เสียหายที่ได้ยื่นคำร้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๔/๑ ได้หรือไม่

โดยข้อเท็จจริงตามคำถามได้ความว่า นายสมชายได้ยื่นคำร้องขอบังคับให้นายเชียวชดใช้ค่าสินไหมทดแทนกรณีทำให้นางแมวเสียชีวิตในคดีที่พนักงานอัยการฟ้องนายเชียวฐานกระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย จึงเป็นกรณีนายสมชายผู้เสียหายใช้สิทธิเรียกค่าสินไหมทดแทนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๔/๑ ซึ่งถือว่าคำร้องดังกล่าวเป็นคำฟ้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ดังนั้นการที่ศาลพิพากษาให้นายเชียวชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่นายสมชายเป็นเงิน ๑,๐๐๐,๐๐๐บาท จึงเป็นคำพิพากษาในส่วนแพ่ง การดำเนินการบังคับคดีตามคำพิพากษานี้จึงไม่ใช่การบังคับคดีแพ่งแทนรัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐ พนักงานอัยการจึงไม่มีอำนาจและหน้าที่ดำเนินการบังคับคดีให้แก่ นายสมชายได้ตามพระราชบัญญัติองค์การอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๒๓ (๔) อีกทั้งข้อเท็จจริงนี้ก็ไม่เข้ากรณีตามมาตรา ๑๔ (๗) อีกเช่นกัน

เคล็ดไม่ลับ

ปกติแล้วข้อสอบอัยการผู้ช่วย วิชากฎหมายองค์การอัยการและพนักงานอัยการนั้น มักจะนำประเด็นตามบทบัญญัติมาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๒๓ มาออกเป็นข้อสอบ นอกจากนั้น บทบัญญัติผู้เขียนเห็นว่าบทบัญญัติตามมาตรา ๑๓ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ และมาตรา ๑๘ ก็สามารถนำมาแต่งเป็นข้อสอบได้ด้วย

สวัสดิ์ศรีรับ สมาชิกจุลสารข่าวเนติบัณฑิตยสภาและผู้อ่านทุกท่าน

เนติบัณฑิตยสภา ในพระบรมราชูปถัมภ์ ขอเชิญชวนสมาชิกเนติบัณฑิตยสภาและผู้มีจิตศรัทธาร่วมทำบุญในพิธีถวายผ้าพระกฐินพระราชทาน ในวันที่ศุกร์ที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๕ ณ วัดกนิษฐาราม แขวงบางยี่ขัน เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร โดยสามารถร่วมทำบุญผ่านบัญชีเงินฝากเผื่อเรียก ธนาคารออมสิน สาขา เดอะพาสซิโอ พาร์ค กาญจนภิเษก **ชื่อบัญชี เนติบัณฑิตยสภา (กฐินพระราชทาน) เลขที่บัญชี ๐๒๐๓๙๓๓๒๕๖๔๐**

สำหรับผู้ที่ต้องการโอนเงินไปให้ทักท้วงถามหาบัญชี สามารถร่วมทำบุญได้ที่แผนกการเงิน กองคลัง ชั้น ๒ อาคารเนติบัณฑิตยสภา ถนนกาญจนาภิเษก เขตตลิ่งชัน กทม. ๑๐๑๗๐ ในวันและเวลาราชการ หรือส่งหลักฐานการโอนเงินร่วมทำบุญได้ที่อีเมล cashier@thethaibar.or.th โทรสาร ๐ ๒๘๘๗ ๘๘๒๔ เพื่อขอให้ออกใบอนุโมทนาบัตรสอบถามรายละเอียดได้ที่แผนกประชาสัมพันธ์ โทรศัพท์ ๐ ๒๘๘๗ ๖๘๑๐ ครับ

จุดคัดกรองผลการตรวจ และจุดบริการตรวจ ATK ในการสอบข้อเขียนความรู้ชั้นเนติบัณฑิต ภาคหนึ่ง สมัยที่ ๗๕ ปีการศึกษา ๒๕๖๕

ตามประกาศ สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา เรื่อง มาตรการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) ในการสอบข้อเขียนความรู้ชั้นเนติบัณฑิต ภาคหนึ่ง สมัยที่ ๗๕ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จึงขอแจ้งข้อมูลจุดคัดกรองผลการตรวจ และจุดบริการตรวจ ATK ตามรายละเอียดดังนี้ครับ

- สอบข้อเขียนกลุ่มวิชากฎหมายอาญา วันอาทิตย์ที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๕
- สอบข้อเขียนกลุ่มวิชากฎหมายแพ่ง วันอาทิตย์ที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๕

๑. ผู้เข้าสอบที่มาถึงสนามสอบแล้ว สามารถแสดงผลการตรวจ ATK โดยมีการรับรองผลการตรวจจากสถานบริการทางการแพทย์หรือหน่วยบริการไม่เกิน ๗๒ ชั่วโมง ก่อนสอบ ณ จุดคัดกรอง พร้อมบัตรประจำตัวนักศึกษาและบัตรประจำตัวผู้เข้าสอบได้ตั้งแต่วันที่ ๑๐.๓๐ น. ก่อนที่จะไปทำกิจกรรมอื่น เพื่อมิให้เกิดความแออัดในช่วงเวลาใกล้สอบ พร้อมทั้งวัดอุณหภูมิร่างกาย โดยมีจุดคัดกรองแต่ละสนามสอบ ดังนี้

- ๑.๑ เนติบัณฑิตยสภา ณ อาคารสอบ
- ๑.๒ มหาวิทยาลัยสยาม ณ อาคาร ๑๒
- ๑.๓ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ณ อาคารสอบ

เมื่อผ่านการคัดกรองแล้ว จะได้รับสติ๊กเกอร์ติดบัตรประจำตัวนักศึกษา เพื่อแสดงว่าได้ผ่านจุดคัดกรองแล้ว หลังจากนั้นสามารถไปทำกิจกรรมส่วนตัวได้จนถึงเวลาขึ้นห้องสอบ เวลา ๑๓.๔๕ น. โดยแสดงสติ๊กเกอร์ต่อเจ้าหน้าที่ที่อาคารสอบ

๒. สำหรับผู้เข้าสอบที่ยังไม่มีผลการตรวจ ATK จากสถานบริการทางการแพทย์หรือหน่วยบริการมาแสดง สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา ได้จัดจุดบริการตรวจ ATK ในแต่ละสนามสอบ ตั้งแต่วันที่ ๑๐.๐๐ - ๑๓.๐๐ น. ในอัตรา ครั้งละ ๑๕๐ บาท ดังนี้

- ๒.๑ เนติบัณฑิตยสภา บริเวณโถง ชั้น ๑ อาคารเนติบัณฑิตสภา
- ๒.๒ มหาวิทยาลัยสยาม บริเวณโถง ชั้น ๑ อาคาร ๑๒
- ๒.๓ มหาวิทยาลัยรามคำแหง บริเวณโถง ชั้น ๑ อาคารศิลาบาตร (SBB)

เมื่อผ่านการตรวจแล้ว จะได้รับสติ๊กเกอร์ติดบัตรประจำตัวนักศึกษา เพื่อแสดงว่าได้ผ่านจุดคัดกรองแล้ว หลังจากนั้นสามารถไปทำกิจกรรมส่วนตัวได้จนถึงเวลาขึ้นห้องสอบ เวลา ๑๓.๔๕ น. โดยแสดงสติ๊กเกอร์ต่อเจ้าหน้าที่ที่อาคารสอบ

ข้อพึงระวัง : ขอให้นักศึกษาฯ ดูแลรักษาสติ๊กเกอร์ไว้อย่าให้สูญหาย หากไม่มีสติ๊กเกอร์แสดงต่อเจ้าหน้าที่ก่อนขึ้นอาคารสอบ จะต้องกลับไปตรวจใหม่ทุกกรณี ซึ่งจะทำให้เสียเวลา และอาจเข้าห้องสอบไม่ทันครับ

รับสมัครเพื่อสอบแข่งขันรับทุนพัชรกิติยาภาเพื่อการศึกษากฎหมาย

ขณะนี้ เนติบัณฑิตยสภา ในพระบรมราชูปถัมภ์ (กองทุนพัชรกิติยาภาเพื่อการศึกษากฎหมาย) กำลังเปิดรับสมัครเพื่อสอบแข่งขันรับทุนพัชรกิติยาภาเพื่อการศึกษากฎหมาย ไปศึกษาวิชากฎหมายในระดับปริญญาโท ณ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยคอร์เนล (Cornell Law School) ประเทศสหรัฐอเมริกา จำนวน ๑ ทุน ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป จนถึงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๕ ผู้ที่สนใจสามารถดูรายละเอียดเพิ่มเติม และดาวน์โหลดใบสมัครฯ ได้ที่ www.thethaibar.or.th กองทุนพัชรกิติยาภาเพื่อการศึกษากฎหมาย หรือสแกนคิวอาร์โค้ดนี้

* กรรมการเนติบัณฑิตยสภา, ประธานอนุกรรมการประชาสัมพันธ์ เนติบัณฑิตยสภา

ข่าว เนติบัณฑิตยสภา

พิธีบำเพ็ญกุศลอุทิศถวายแด่พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้ารพีพัฒนศักดิ์ กรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ เนื่องในวันรพี ประจำปี ๒๕๖๕

วันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๕ เวลา ๗.๐๙ น. นางสาวปิยกุล บุญเพิ่ม นายกเนติบัณฑิตยสภา เป็นประธานในพิธี
บำเพ็ญกุศลอุทิศถวายแด่พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้ารพีพัฒนศักดิ์ กรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ เนื่องในวันรพี ประจำปี
๒๕๖๕ ณ ห้องโถง ชั้น ๒ อาคารศาลยุติธรรม ถนนราชดำเนินใน แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพฯ
ในการนี้ กรรมการเนติบัณฑิตยสภา ราชสกุลรพีพัฒน์ ข้าราชการศาลยุติธรรม และพนักงานเนติบัณฑิตยสภา ร่วมพิธีฯ ด้วย

พิธีวางพวงมาลาถวายสักการะพระอนุสาวรีย์พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้ารพีพัฒนศักดิ์ กรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ เนื่องในวันรพี ประจำปี ๒๕๖๕

นางสาวปิยกุล บุญเพิ่ม นายกเนติบัณฑิตยสภา พร้อมด้วยกรรมการเนติบัณฑิตยสภา ร่วมวางพวงมาลาถวาย
สักการะพระอนุสาวรีย์พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้ารพีพัฒนศักดิ์ กรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ เนื่องในวันรพี ประจำปี
๒๕๖๕ ณ บริเวณพระอนุสาวรีย์พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้ารพีพัฒนศักดิ์ กรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ หน้าอาคาร
ศาลยุติธรรม ศาลฎีกา ถนนราชดำเนินใน แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพฯ

บรรณาธิการIIกลอง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานผ้าพระกฐิน ตามที่เนติบัณฑิตยสภา ในพระบรมราชูปถัมภ์ ขอพระราชทานไปทอดถวายยังที่ชุมชนสงฆ์ ณ วัดกนิษฐาณาราม แขวงบางยี่ขัน เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร ในวันศุกร์ที่ ๒๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ เวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา ในนามของกองบรรณาธิการจุลสารข่าวเนติบัณฑิตยสภาขออนุโมทนากุศลบุญที่บรรดาคณะกรรมการ เนติบัณฑิตยสภา คณะอนุกรรมการฯ คณะอาจารย์ สมาชิกเนติบัณฑิตยสภา นักศึกษา พนักงานเนติบัณฑิตยสภา ตลอดจนผู้มีจิตศรัทธาที่ได้ร่วมทำบุญในครั้งนี้ โอกาสนี้ ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย จงดลบันดาลให้ทุกท่านและครอบครัวประสบแต่ความสุข ความเจริญ ทุกประการเทอญ

จุลสารข่าวเนติบัณฑิตยสภายุคนี้ ประกอบด้วยเนื้อหาที่น่าสนใจมากมาย เนื่องจากปก เสนอเรื่อง “วัดกนิษฐาณาราม” โดย กฤษฎา บุญยสมิต และวาสนา เกตุแห่ง, บทความ ปัญหาจากข้อหาหรือกฎหมายที่น่าสนใจ เสนอเรื่อง “การคิดค่าปรับตามสัญญา” โดย นาดลินี ยุติธรรมดำรง กล่าวถึง เทศบาลฯ ขอรื้อหรือกรณีการคิดค่าปรับ เทศบาลฯ จะต้องคิดค่าปรับตั้งแต่วันที่สิ้นสุดสัญญา ถึงวันที่บริษัทฯ ผู้ขายได้แจ้ง การส่งมอบรถยนต์ และคณะกรรมการตรวจรับได้ทำการตรวจรับรถยนต์คันดังกล่าวแล้ว ถูกต้องหรือไม่ ฯลฯ, บทความ ภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมาย เสนอเรื่อง “ลักษณะเฉพาะของภาษาอังกฤษกฎหมาย (๑) การใช้ Doublets and Triplets” โดย เชิดเกียรติ อินทเสมอ และ มณฑล อรรถพลยุคล กล่าวถึง ภาษาเฉพาะสำหรับวิชาชีพนักกฎหมายจะแตกต่างจากภาษาที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบันซึ่งภาษาอังกฤษกฎหมาย จะมีทั้งคำศัพท์ทางกฎหมาย (Legal Vocabulary) ไวยากรณ์ทางกฎหมาย (Legal Grammar) รวมถึง รูปแบบการเรียงประโยค (Style and Form of Expression) ที่มีลักษณะเป็นเอกลักษณ์เฉพาะ, บทความ วิเคราะห์ข้อสอบกฎหมาย : วิธีการตอบและตัวอย่าง” โดย รวิวิท ชัยภักดิ์ เสนอเรื่อง “ข้อสอบ อัยการผู้ช่วย สนามเล็ก พ.ศ. ๒๕๖๔ วิชากฎหมายองค์การและพนักงานอัยการ” กล่าวถึง ประเด็นจากข้อสอบคำถามข้อที่ ๒ ว่า พนักงานอัยการมีอำนาจและหน้าที่ดำเนินการบังคับคดีตามโจทก์ หรือคำถามได้หรือไม่ อย่างไร ฯลฯ ปิดท้ายด้วย “มุมข่าว” โดย ประเมศวร์ อินทรชุมนุม

พบกันใหม่เดือนตุลาคม

กฤษฎา บุญยสมิต

ติดตามอ่านจุลสารข่าวเนติบัณฑิตยสภาฉบับย้อนหลังได้ที่เว็บไซต์เนติบัณฑิตยสภา

<http://www.thethaibar.or.th>

เอกสารเผยแพร่ความรู้ แจกฟรี ห้ามจำหน่าย

(สงวนสิทธิ์ใช้ในกิจการของแผนกประชาสัมพันธ์ เนติบัณฑิตยสภาเท่านั้น)

จัดทำโดย คณะอนุกรรมการประชาสัมพันธ์เนติบัณฑิตยสภา จำนวน ๒,๕๐๐ เล่ม

เนติบัณฑิตยสภา เลขที่ ๓๒/๒ หมู่ที่ ๑๖ ถนนกาญจนาภิเษก แขวงบางระมาด เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ ๑๐๑๓๐

พิมพ์ที่ : บริษัท กรุงเทพ พิมพ์ลิขตั้ง จำกัด

๔๓/๑๓๒ ถนนพหลโยธิน แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพฯ ๑๐๗๐๐